

Taktické cvičení jednotek požární ochrany

Nela Černá

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Nela Černá
Osobní číslo:	L24849
Studijní program:	B1032A020002 Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Taktické cvičení jednotek požární ochrany

Zásady pro vypracování

- Zpracujte teoretický vstup do problematiky jednotek požární ochrany a cvičení složek integrovaného záchranného systému.
- Vytvořte plán taktického cvičení na vybranou událost a proveďte analýzu postupů vybrané jednotky požární ochrany.
- Na základě provedeného taktického cvičení zpracujte návrhová opatření a doporučení pro vybranou jednotku požární ochrany.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. COPPOLA, Damon P. *Introduction to international disaster management*. Fourth edition. Amsterdam: Elsevier, 2021. ISBN 978-0-12-817368-8.
2. HADDOW, George D.; BULLOCK, Jane A. a COPPOLA, Danom P. *Introduction to emergency management*. Seventh edition. Amsterdam: Elsevier Butterworth-Heinemann, 2021. ISBN 978-0-12-817139-4.
3. *Krizové zákony: krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území; Hasičský záchranný sbor; Požární ochrana: zákony, nařízení vlády, vyhlášky: redakční uzávěrka 20.12.2021. ÚZ: úplné znění*. Ostrava: Sagit, 2021. ISBN 978-80-7488-497-9.
4. *Modul – G: integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2020. ISBN 978-80-7616-071-2.
5. ŠÍŇ, Robin. *Medicína katastrof*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-295-4.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martin Džermanský**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **2. prosince 2024**

Termín odevzdání bakalářské práce: **2. května 2025**

L.S.

prof. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), + výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne 2.5.2025

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá problematikou cvičení složek integrovaného záchranného systému v České republice. Hlavním cílem práce je analyzovat význam a organizaci taktických cvičení, které slouží k ověření připravenosti jednotek a jejich schopnosti efektivně reagovat na mimořádné události. Práce se rovněž zabývá právním rámcem IZS, který stanovuje povinnosti a pravomoci jednotlivých složek při plánování a provádění cvičení, integrovaný záchranný systém jako celek, včetně jeho složek a především se zabývá hasičským záchranným sborem a jednotkami požární ochrany. Cílem práce je vytvoření a vyhodnocení plánu taktického cvičení pro konkrétní jednotku požární ochrany, které se zabývá dopravní nehodou s následným požárem a jeho zdolávání, za pomoci využití vybraných metod analyticko-empirické části práce, kam spadá modelování, komparace, explanace anebo řízený rozhovor.

Klíčová slova: Integrovaný záchranný systém, Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany, taktické cvičení, prověřovací cvičení

ABSTRACT

This bachelor's thesis deals with the issue of training exercises for the components of the Integrated Rescue System in the Czech Republic. The main objective of the thesis is to analyze the significance and organization of tactical exercises, which serve to verify the preparedness of units and their ability to respond effectively to emergency situations. The thesis also examines the legal framework of the Integrated Rescue System, which defines the responsibilities and powers of individual components in planning and conducting exercises. Additionally, it focuses on the Integrated Rescue System as a whole, including its components, with a particular emphasis on the Fire Rescue Service and fire protection units. The aim of the thesis is to develop and evaluate a tactical exercise plan for a specific fire protection unit, dealing with a traffic accident followed by a fire and its suppression. This is achieved using selected methods from the analytical-empirical part of the research, including modeling, comparison, explanation, and structured interviews.

Keywords: Integrated Rescue System, Fire Rescue Service, fire protection units, tactical exercise, verification exercise.

Chtěla bych poděkovat vedoucímu bakalářské práce Ing. Martinovi Džermanskému, Ph.D., za vedení bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat nrap. Danielu Málovi, za pomoc při zhotovení a provedení plánu taktického cvičení a za jeho odborné rady a zkušenosti, které mi během tvorby bakalářské práce velmi pomohly. Dále pak panu por. Ing. Miroslavu Antonínovi, Ph.D., za pomoc při zpracování informací a podkladů pro bakalářskou práci. Závěrem patří obrovské poděkování celé směně „A“ z hasičské stanice Rosice, za realizaci taktického cvičení.

OBSAH

ÚVOD.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 PRÁVNÍ RÁMEC.....	13
2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	17
2.1 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY	18
2.2 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY ZAŘAZENÉ DO PLOŠNÉHO POKRYTÍ JEDNOTKAMI POŽÁRNÍ OCHRANY.....	20
2.2.1 Rozdělení jednotek požární ochrany.....	21
2.2.2 Velení jednotek požární ochrany	24
2.2.3 Plošné pokrytí kraje a poplachový plán jednotek požární ochrany	25
3 CVIČENÍ SLOŽEK INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU.....	27
3.1 TAKTICKÉ CVIČENÍ.....	27
3.2 PROVĚŘOVACÍ CVIČENÍ	30
3.3 CVIČENÍ ORGÁNŮ KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ.....	31
3.4 MEZINÁRODNÍ CVIČENÍ	33
4 DÍLČÍ ZÁVĚR.....	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
5 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR JIHOMORAVSKÉHO KRAJE	38
6 HASIČSKÁ STANICE ROSICE	41
7 PLÁN TAKTICKÉHO CVIČENÍ	44
8 VYHODNOCENÍ TAKTICKÉHO CVIČENÍ	46
9 NÁVRHOVÁ OPATŘENÍ.....	56
ZÁVĚR.....	58
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	61
SEZNAM OBRÁZKŮ	67
SEZNAM TABULEK.....	68
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	69
SEZNAM PŘÍLOH.....	71

ÚVOD

Jednotky požární ochrany představují základní složku integrovaného záchranného systému v České republice. Jejich hlavním úkolem je ochrana života, zdraví osob a zvířat, majetku i životního prostředí při mimořádných událostech a krizových situacích různého charakteru. Hasičský záchranný sbor jako profesionální složka jednotek požární ochrany, společně s jednotkami sborů dobrovolných hasičů, tvoří komplexní síť, která je připravena k činnosti záchranných a likvidačních prací při požárech, dopravních nehodách, živelních pohromách i technologických haváriích, a to za použití sil a prostředků požární ochrany. Aby tyto jednotky mohly efektivně a koordinovaně zasahovat v různorodých situacích, je nezbytné zajistit jejich průběžné odborné vzdělávání, výcvik a přípravu. Významným nástrojem v tomto směru jsou taktická a prověřovací cvičení, která umožňují ověřit připravenost jednotek a zlepšit jejich činnost.

V současné době se problematika taktických cvičení jednotek požární ochrany intenzivně vyvíjí. Je kladen důraz na reálnost simulací, za co nejvíce reálných podmínek, které rozšiřují spektrum modelových situací představujících mimořádné události. Taktická cvičení také upevňují vztahy pro spolupráci mezi jednotlivými složkami IZS i externími subjekty. Moderní taktická cvičení již neslouží pouze k nácviku základních zásahových postupů, ale zaměřuje se také na rozvoj schopností rozhodování v krizových situacích, efektivní komunikaci a řízení zásahů v prostředí s vyšší mírou stresu a nejistoty. Tento novodobý posun výrazně přispívá ke zvýšení připravenosti jednotek a jejich příslušníků, který vede ke zkvalitnění součinnosti jednotlivých složek IZS a k odhalování slabých míst v organizační i technické oblasti.

Cílem bakalářské práce je analyzovat celý proces přípravy, realizace a vyhodnocení taktického cvičení zaměřeného na zvládnutí dopravní nehody s následným požárem, zhodnotit jeho přínosy pro konkrétní jednotku požární ochrany a formulovat návrhová opatření, která mohou vést a přispět nejen ke zvýšení připravenosti a akceschopnosti jednotek požární ochrany při reálných zásazích, ale i ke zkvalitnění samotného procesu přípravy a realizace taktických cvičení.

Pro dosažení stanovených cílů byly v práci využity různé metody zpracování. Jedná se zejména o komparaci, neboli srovnání plánovaného scénáře s reálným průběhem, explanaci a vysvětlení zásadních pojmů, modelování a řízený rozhovor.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNÍ RÁMEC

Právní rámec pro integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“), stanovuje základní informace a pravidla pro činnost mezi všemi složkami IZS, týkající se záchranných a likvidačních prací, vytyčuje práva a povinnosti právnických a fyzických osob při vzniku mimořádných událostí (dále jen „MU“) nebo krizových situací, dále pak stanovuje pravomoci státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků. Jedná se především o předpisy z oblasti krizových zákonů, hasičského záchranného sboru a požární ochrany. Zákony, vyhlášky a nařízení vlády jsou v kapitole uspořádány dle jejich návaznosti. (Krizové zákony, 2021)

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Zákon č. 239/2000 Sb., je hlavním právním předpisem, který vymezuje pojem IZS, jeho působnost a další velmi zásadní pojmy v této problematice. Tento zákon také vymezuje veškeré složky, které spadají do IZS a upravuje jejich dělení a postavení při provádění záchranných a likvidačních prací za MU nebo krizových stavů. (ČESKO, 2000)

Zákon tedy vymezuje pojmy, které jsou v řešené problematice zásadní. Mezi tyto pojmy patří:

- ☼ *„Mimořádná událost je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací“,*
- ☼ *„Záchranné práce jsou činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin“,*
- ☼ *„Likvidační práce jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí“,*
- ☼ *„Věcná pomoc je poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce“, (ČESKO, 2000)*

- ☼ *„Osobní pomoc je činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce; osobní pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce“;*
- ☼ *„Ochrana obyvatelstva je plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku“.* (ČESKO, 2000)

Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému

Vyhláška se zabývá především koordinací složek IZS, a to z pohledu zásahu, kdy se v rámci koordinace složek vymezují činnosti, jako je vyhodnocení druhu MU a jejího rozsahu, rozdělení místa zásahu, poskytnutí pomoci nebo informací a v neposlední řadě i samotná dokumentace. Dále zákon upravuje rozdělení a jednotlivé úrovně koordinace složek IZS při společném zásahu, koordinaci velitelem zásahu (dále jen „VZ“), koordinace ministerstvem, hejtmánem nebo starostou s rozšířenou působností a samotný účel koordinace mezi složkami. V zákoně se také objevuje vymezení územně příslušného poplachového plánu, včetně všech stupňů poplachu. (ČESKO, 2001)

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně a zákon č. 54/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 133/1985 Sb.

Zákon o požární ochraně udává podmínky pro činnost za účelem ochrany života a zdraví osob, zvířat nebo majetku před ničivými účinky MU nebo krizové situace. Dle zákona o požární ochraně: *„je každý povinen počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, neohrozil život a zdraví osob, zvířata a majetek; při zdolávání požárů, živelních pohrom a jiných mimořádných událostí je povinen poskytovat přiměřenou osobní pomoc, nevystaví-li tím vážnému nebezpečí nebo ohrožení sebe nebo osoby blízké anebo nebrání-li mu v tom důležitá okolnost, a potřebnou věcnou pomoc“.* Zákon dále upravuje jednotky požární ochrany, které rozděluje dle jejich druhu a činnosti, dále jejich základní úkoly a úkony během činnosti, řízení činností, odbornou způsobilost a poskytování pomoci při zdolávání požárů. (ČESKO, 1985; ČESKO, 2024)

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

Vyhláška se zabývá především organizací plošného pokrytí území jednotkami požární ochrany (dále jen „JPO“), barevným označováním technických prostředků jednotky, způsob zřizování a následná organizace jednotek, jejich vybavení a správné užívání. V rámci již zmíněné organizace zákon upravuje činnosti jako je vyhlášení poplachu pro JPO, výjezd a časové podmínky pro výjezd z místa jejich dislokace, doprava na místo, průzkum místa MU, zajištění záchranných a likvidačních prací apod. V zákoně se také objevují zásady velení při zásahu, kde se podrobně stanovují podmínky práva přednostního velení, zřizování štábu včetně jeho osazení, požadavky na odbornou způsobilost hasičů a s tím související ověřování odborné způsobilosti. (ČESKO, 2001)

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů

První část zákona se zabývá vymezením pojmu a základních úkolů Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS ČR“). Dále se zákon zabývá organizací HZS ČR, kam spadá generální ředitelství, hasičské záchranné sbory krajů, hasičský záchranný útvar a školská a vzdělávací zařízení. (ČESKO, 2015)

Zákon také stanovuje definice pojmů pro základní povinnosti příslušníků HZS ČR:

☼ *„**Zdvořilost:** příslušník a zaměstnanec jsou při plnění úkolů hasičského záchranného sboru povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a chovat se tak, aby nepoškozovali dobrou pověst hasičského záchranného sboru“*,

☼ *„**Přiměřenost postupu:** příslušník a zaměstnanec jsou povinni při plnění úkolů hasičského záchranného sboru dbát, aby jiné osobě nevznikla bezdůvodná újma a aby případný dopad do jejich práv a svobod nepřekročil míru nutnosti k dosažení účelu sledovaného plněným úkolem“*,

☼ *„**Iniciativa:** příslušník je v době mimo službu povinen provést opatření vedoucí k bezprostřední záchrance života nebo zdraví člověka anebo majetku“*.
(ČESKO, 2015)

Nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně

Zákon se zabývá rozdělením dokumentace, vztahující se k požární ochraně krajů a obcí, včetně jejich obsahu a uložení. Patří sem dokumenty, jako je koncepce požární ochrany, roční zpráva o stavu požární ochrany kraje, požární poplachový plán kraje nebo dokumentace zabezpečení plošného pokrytí kraje, řád ohlašovny požárů a požární řád obce. V zákoně se také objevují podmínky pro minimální rozsah poskytování péče zasahujícím. (ČESKO, 2001)

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

Obsahem tohoto zákona je základní ustanovení a předmět jeho úpravy, který pojednává o působnosti a stanovení pravomocí státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, a také práva a povinnosti fyzických osob během krizových situací, včetně přípravy na ně. Zákon také vymezuje několik základních pojmů. Jako důležitý pojem pro problematiku dané bakalářské práce lze uvést krizovou situaci. „*Krizovou situací se rozumí mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu*“. V zákoně jsou vymezeny orgány krizového řízení, kam spadá vláda České republiky, ministerstva, ústřední správní úřady, Česká národní banka, orgány kraje, orgány obce s rozšířenou působností, orgány obce a dále působnost bezpečnostní rady státu, ústřední krizový štáb, krizový štáb kraje či obce s rozšířenou působností anebo územní správní úřad. Mezi hlavní řešené oblasti zákona se řadí krizová opatření, které lze přijmout v době vyhlášení jednoho z krizových stavů, definuje povinnosti právnických osob při krizovém řízení, vymezuje zajištění bezpečnosti a ochrany obyvatel za pomoci opatření v rámci zásobování nebo ochrany infrastruktury a v neposlední řadě financování krizových situací. Tímto zákonem jsou taktéž udávány podmínky kontrol dodržování tohoto zákona, přestupky a náhrada za způsobení škod. (ČESKO, 2000)

2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Jedná se o koordinovaný postup všech složek IZS při provádění záchranných a likvidačních prací během MU s cílem ochránit životy a zdraví osob, zvířat, majetek či životní prostředí. Dané postupy jsou realizovány při MU, kde je zapotřebí součinnosti více jak jedné složky IZS. Tyto složky jsou rozděleny na dvě části, a to na základní a ostatní. (Šín, 2017; Hanuška et al., 2022)

Mezi základní složky se řadí ***HZS ČR, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby*** (dále jen „ZZS“), u kterých se jedná o organizaci, která zabezpečuje nepřetržitou zdravotnickou pomoc a je zřizována daným krajem. Zdravotnická pomoc je poskytována v podobě přednemocniční neodkladné péče a nepřetržitým přijímáním tísňových hovorů. Přednemocniční neodkladná péče je vykonávána výjezdovou skupinou, která se dělí na rychlou lékařskou pomoc, rychlou zdravotnickou pomoc a rendez vous, což znamená kombinace rychlé zdravotnické pomoci a lékaře v osobním automobilu. Následuje ***Policie České republiky*** (dále jen „PČR“), představující jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, jehož hlavním úkolem je pomáhat a chránit bezpečí osob, majetku a veřejného pořádku. Mezi další činnosti se řadí boj proti terorismu, odhalování a vyšetřování trestných činů, dohled nad bezpečností státních hranic, kontrola plynulosti a bezpečnosti v silničním provozu, správa evidencí a statistik vlastních úkolů, vyhlásování celostátního pátrání po osobách a poskytování ochrany jaderných zařízení při přepravě materiálu. Všechny tyto základní složky zajišťují nepřetržitou pohotovost a při vzniku a ohlášení MU poskytují neodkladný zásah za pomoci sil a prostředků po celý rok, 24 hodin denně. (Šín, 2017; Dvořák a Haugwitz, 2021; ČESKO, 2008; MV-GŘ HZS ČR, 2020; Trivis, 2020)

Do ostatních složek patří vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, havarijní, pohotovostní a jiné služby, neziskové organizace a sdružení občanů a zařízení civilní ochrany. Při vyhlášení jednoho z krizových stavů se ostatními složkami IZS stávají i odborná zdravotnická zařízení, která poskytují lůžkovou péči či urgentní příjem. Mezi ostatní složky spadají například ***vyčleněné ozbrojené síly a prostředky***, které se dále dělí na vojenskou kancelář prezidenta, hradní stráž a Armádu České republiky (dále jen „AČR“), jejichž činností je obrana státu proti vnějším hrozbám a použití sil a prostředků při likvidaci následků živelních pohrom a plnění úkolů v rámci poskytování humanitární pomoci. Další složkou je ***obecní policie***, která je zřizována obcí a zajišťuje veřejný pořádek v rámci své působnosti společně s dodržováním obecně

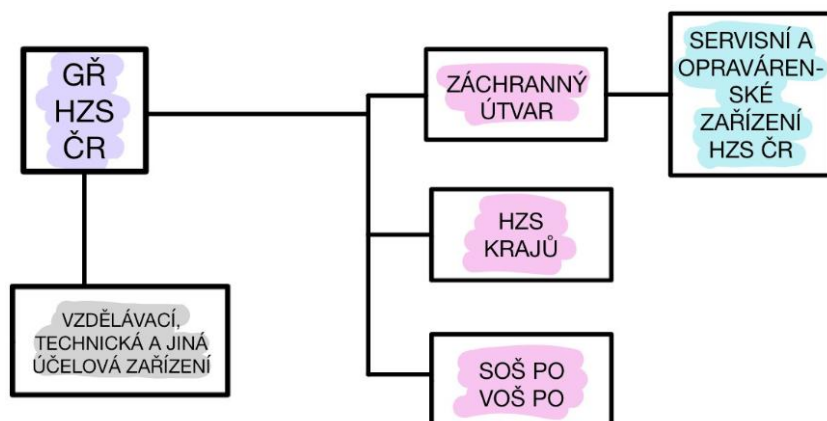
závazných vyhlášek. Následně řadíme do ostatních složek i neziskové organizace, jako je například **Český červený kříž**. Jedná se o humanitární organizaci s cílem utlumení utrpení, ochrany zdraví a úcta k lidem za pomoci základních zásad jako třeba humanita, nestrannost, dobrovolnost a nezávislost. (Sadílek et al., 2019; ČESKO, 1991; Trivis 2018)

2.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

Základní složkou IZS je i HZS ČR, kdy se jedná o jednotný bezpečnostní sbor, který má za úkol ochraňovat životy a zdraví osob, zvířata, majetek a životní prostředí, za pomoci sil a prostředků během záchranných a likvidačních prací při vzniku MU nebo krizové situace. Hlavní činností HZS ČR jsou tyto úkoly: požární ochrana, ochrana obyvatelstva, mezi kterou patří varování, evakuace, ukrytí či nouzové přežití. Následují pak úkoly civilního nouzového plánování, IZS, krizového řízení a další úkoly stanovené právními předpisy. (Vilášek et al., 2023; Sadílek et al., 2019; Setnička, 2019)

Organizační struktura Hasičského záchranného sboru České republiky

Organizační struktura HZS ČR je tvořena generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „GŘ HZS ČR“), pod které se dále řadí hasičský záchranný útvar (dále jen „HZÚ“), jehož součástí je nově i servisní a opravárenské zařízení HZS ČR, hasičské záchranné sbory krajů (dále jen „HZS kraje“), střední odborná škola požární ochrany (dále jen „SOŠ PO“), vyšší odborná škola požární ochrany (dále jen „VOŠ PO“) a vzdělávací, technická a jiná účelová zařízení, ke kterým patří: hasičský útvar ochrany Pražského hradu, institut ochrany obyvatelstva a technický ústav požární ochrany. (ČESKO, 2015; GŘ HZS ČR, © 2025)

Obrázek 1 Organizační struktura

(zdroj: vlastní)

Hlavním orgánem HZS ČR je GŘ HZS ČR a spadá pod Ministerstvo vnitra, s ministrem Mgr. Bc. Vitem Rakušanem. V čele GŘ HZS ČR stojí generální ředitel HZS ČR generálporučík Ing. Vladimír Vlček, Ph.D., MBA. Mezi hlavní úkoly GŘ HZS ČR se řadí činnost požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, IZS a krizového řízení. Dále se pak jedná o úkoly v rámci schvalování koncepce činnosti HZS ČR, její kontrola, plnění úkolů koordinace během příprav na krizové situace nevojenského charakteru, předložení finančního návrhu na rozpočet, zřízení národního operačního a informačního střediska generálního ředitelství nebo například zajišťování mezinárodních součinnostních misí. (Vilášek et al., 2023; Hanuška et al., 2022; Ministerstvo vnitra České republiky, © 2025; GŘ HZS ČR, © 2025)

Další institucí je HZÚ, který je dislokovaný na třech místech v České republice, a to v Hlučíně, v Jihlavě a ve Zbirohu. Jedná se o specializovanou složku HZS ČR, s technikou na náročné zásahy při MU většího rozsahu, jako jsou například povodně, lesní požáry, sesuvy půdy, tornádo nebo MU s potřebou vyhledávání osob nebo použití těžké techniky. Jako speciální technické vybavení HZÚ stojí za zmínku pásový tank, jeřáb, bagr, dekontaminační kontejnery, čerpadla, generátory, velkokapacitní cisternové automobilové stříkačky nebo vozidla Triton a Titan. Součástí HZÚ je i Urban Search and rescue team (dále jen „USAR“), což je tým, se zaměřením na vyhledávání a záchranu osob ze sutin budov vzniklé zemětřesením, výbuchem, sesuvem půdy či vlivem jiné živelní pohromy či katastrofy. (GŘ HZS ČR, © 2025; USAR, © 2025)

Součástí HZÚ je i servisní a opravárenské zařízení HZS ČR. Servisní a opravárenské zařízení se středisky v Jihlavě, v Hlučíně a v Ostravě. Jedná se o centra pro opravy a udržování hasičské techniky, jako jsou vozidla, čerpadla, ochranné prostředky nebo dýchací přístroje. (Servisní a opravárenské zařízení HZS ČR, © 2025)

V každém kraji je dislokovaný HZS kraje. Je tedy dislokovaný ve všech 13 krajích České republiky a v hlavním městě Praha. Každý jeden kraj disponuje krajským ředitelstvím, v čele s krajským ředitelem HZS kraje. Krajská ředitelství se řídí úkony k zajištění systému varování a vyrozumění, zpracování evakuačních plánů, koordinace záchranných a likvidačních prací, či zřízení krajského operačního a informačního střediska (dále jen „KOPIS“). Centrum KOPIS je řídicí centrum pro příjem tísňového volání na číslo 150. Toto číslo je určené jak pro příjem tísňového volání, tak i pro jeho zpracování a plnění úkolů JPO, kam je řazeno vyslání potřebných sil a prostředků, následnou koordinaci a řízení

složek IZS. Na vyžádání VZ lze také prostřednictvím KOPIS povolat nebo vyžádat další potřebnou pomoc. (GŘ HZS ČR, © 2025; Hanuška et al., 2022; Adamec et al., 2019)

Vzdělávací centra SOŠ PO a VOŠ PO se sídlem ve Frýdku-Místku, jsou zaměřeny na výuku v oboru požární ochrany. Škola mimo klasickou výuku zajišťuje i vzdělávací programy a odborné kurzy pro příslušníky HZS ČR. V gesci vzdělávacího centra je také bývalé školní a výcvikové zařízení, které má pracoviště výuky v Brně a ve Zbirohu. (Školní a výcvikové zařízení HZS ČR, © 2025; GŘ HZS ČR, © 2025)

Posledním odvětvím organizační struktury HZS ČR jsou vzdělávací, technická a jiná účelová zařízení, kam spadají:

- ✚ *Hasičský útvar ochrany Pražského hradu* zajišťuje požární prevenci a bezpečnost a zásahy při MU na Pražském hradě,
- ✚ *Institut ochrany obyvatelstva*, nacházející se ve městě Lázně Bohdaneč, je výzkumné centrum civilní ochrany a zároveň testovacím a školicím centrem,
- ✚ *Technický ústav požární ochrany* se sídlem v Praze, je vědecko-výzkumná organizace HZS ČR, se zaměřením na požární inženýrství, testování stavebních materiálů, zkoumání příčin požárů, vývoj hasičské techniky a vybavení. (GŘ HZS ČR, © 2025; Dvořák a Haugwitz, 2021; Institut ochrany obyvatelstva, © 2025)

2.2 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí jednotkami požární ochrany

Dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně se jedná o organizaci lidí, materiálu a techniky, jenž slouží k provádění činností s cílem ochrany života a zdraví osob, zvířat a majetku, při MU způsobených požárem (požár je nekontrolované hoření, způsobující škody na majetku nebo újmu na lidském zdraví a životech. Je to chemická reakce mezi kyslíkem, palivem a teplem, známé jako ohnivý trojúhelník) nebo jinou živelní pohromou či havárií. Za další činnost lze považovat i preventivně výchovnou činnost a přibližování problematiky požární ochrany. Mezi základní úkoly tedy spadá zásah při MU, záchranné a likvidační práce, ale také i úkoly spjaté s ochranou obyvatelstva (varování, evakuace, dekontaminace, humanitární pomoc). (ČESKO, 1985; Della-Giustina, 2014; MV-GŘ HZS ČR, 2021)

Zřizování JPO může být pojato jak z hlediska organizačního, tak i z hlediska operačního. Organizační řízení se soustředí na udržení stálé odborné, technické a organizační připravenosti jednotek a jejich prostředků k plnění úkolů. Zahrnuje například pravidelná školení a výcvik hasičů, fyzickou přípravu i údržbu požární techniky a výstroje. (Hanuška et al., 2022)

Výstroj hasiče neboli osobní ochranné pracovní prostředky obsahují třívrstvý ochranný oděv, který se skládá z kabátu a kalhot, jednovrstvý ochranný oděv, který se skládá z kalhot a blůzy, přilba, obuv, zásahové ochranné rukavice, pracovní rukavice, lékařské rukavice, kukla, opasek s karabinou a svítilna. Dále pak mohou být dovybaveni ochranou dýchacích cest, ochranou proti chemickým nebo ionizujícím látkám, antistatické prostředky, obličejové štíty a podobně. (MV-GŘ HZS ČR, 2021; Sýkora, 2015)

Operační řízení se vztahuje k činnostem od okamžiku vyhlášení výjezdu o požáru či jiné MU až po návrat JPO zpět na základnu. Mezi tyto činnosti patří výjezd jednotky, doprava na místo zásahu a samotné provádění záchranných a likvidačních prací, za pomoci sil a prostředků, kam lze řadit průzkum místa zásahu, identifikace ohrožení, vyhledávání osob, vyprošťování, poskytování první pomoci, hasební práce a zabránění šíření požáru, evakuace osob a jejich přemísťování, technické práce (řezání, bourání, likvidace hmyzu), transport zraněných, dokumentace, údržba techniky a ochranných prostředků a tak dále. (GŘ HZS ČR, © 2025; Hanuška et al., 2022; MV-GŘ HZS ČR, 2017)

V rámci organizační struktury se JPO člení na skupiny, družstva, čety a odřady. Nejmenší organizační jednotkou je družstvo, a to se v základu skládá z velitele a pěti hasičů (1+5). Toto družstvo může při své činnosti vytvořit až dva útočné proudy. Družstvo s menším počtem členů tvoří velitel a tři hasiči (1+3) a vytváří pouze jeden útočný proud. Četa zahrnuje velitele čety a minimálně dvě družstva. Skupinu tvoří velitel a jeden až dva hasiči, zatímco odřad sestává z velitele odřadu a několika čet, družstev nebo skupin, složených z hasičů více JPO nebo příslušníků jiných složek IZS či osob poskytujících pomoc. (GŘ HZS ČR, © 2025; Hanuška et al., 2022; MV-GŘ HZS ČR, 2019)

2.2.1 Rozdělení jednotek požární ochrany

Jednotlivé druhy JPO se rozdělují do skupin, a to podle výkonu jejich činnosti nebo podle působnosti jejich činnosti na profesionální nebo dobrovolné jednotky, které se následně ještě dělí. Rozdělení JPO jim udává časové omezení jak pro dobu výjezdu, tak i pro vzdálenost od místa dislokace. (Hanuška et al., 2022)

Tabulka 1 Rozdělení JPO

KATEGORIE JPO	NÁZEV	DOBA VÝJEZDU [min.]	ÚZEMNÍ PŮSOBNOST [min.]
I.	Jednotka HZS kraje	2	20
II.	JSDH obce s výkonem služby	5	10
III.	JSDH obce s územní působností	10	10
IV.	Jednotka HZS podniku	2	--
V.	JSDH obce s místní působností	10	--
VI.	JSDH podniku	10	--

(zdroj: vlastní)

Jednotka HZS kraje je jednotka složená z příslušníků HZS ČR, kteří slouží ve směnném režimu na stanicích HZS ČR po celé České republice. Tato jednotka je označována jako jednotka v kategorii I. a doba výjezdu z místa dislokace na místo MU musí být vždy do 2 minut od vyhlášení poplachu. Územní působnost je do 20 minut jízdy z místa dislokace do místa MU a je zajištěna plošným pokrytím celého území České republiky. (Vilášek et al., 2023; Šín, 2017)

Jednotka sboru dobrovolných hasičů (dále jen „JSDH“) **obce**, jenž je zařazena do kategorie II. je dobrovolná jednotka, zřízená obcí a s územní působností, přičemž její členové vykonávají služby jako hlavní nebo vedlejší zaměstnání. Doba výjezdu z místa dislokace na místo MU od vyhlášení poplachu činí 5 minut a územní působnost je udána do 10 minut jízdy z místa dislokace. (Šín, 2017)

Jednotka zařazená do kategorie III. je **JSDH obce**. Jedná se o obcí zřízenou jednotku s územní působností do 10 minut jízdy z místa dislokace. Členové jednotky vykonávají činnosti dobrovolně, nad rámec svých vlastních pracovních povinností. Doba výjezdu z místa dislokace na místo MU po vyhlášení poplachu, je 10 minut. (Šín, 2017)

Jednotka HZS podniku, je jednotka, označená kategorií IV. a jedná se o jednotku, která řeší MU v rámci podniku, jemuž náleží. Doba výjezdu od vyhlášení poplachu činí 2 minuty a působnost jednotky je dána velikostí a rozsahem daného podniku. Příslušníci jednotky HZS podniku vykonávají činnost jako jejich hlavní zaměstnání. (Sadílek et al., 2019)

V kategorii V. je udána **JSDH obce**, což je obcí zřízená jednotka s místní působností, tedy jejich působnost není omezená dojezdovým časem, nýbrž je určena pro konkrétní území, což je ve většině případů katastrální území zřizující obce. Jednotka vyjíždí do 10

minut z místa dislokace na místo MU od vyhlášení poplachu. Členové jednotky vykonávají činnost dobrovolně, nad rámec jejich pracovních povinností. (Vilášek et al., 2023; Šín, 2017)

Do kategorie VI. je zařazena **JSDH podniku**, což je dobrovolná jednotka, která vyjíždí v místě daného podniku a její členové vykonávají činnost dobrovolně nad rámec jejich pracovních povinností. Tato jednotka má limit pro výjezd z místa dislokace 10 minut od vyhlášení poplachu. (Šín, 2017)

Také existuje tak zvaná vojenská hasičská jednotka, což je JPO v zařízení vojenských útvarů nebo objektů. Tato jednotka je složená z vojáků a dalších zaměstnanců. Zřizování jednotek, jejich organizace a výbava věcnými a technickými prostředky jsou v gesci Ministerstva obrany. Při součinnosti během záchranných a likvidačních prací, platí u vojenské hasičské jednotky stejné právo přednostního velení, jako pro JPO z kategorie VI., tedy pro JSDH podniku. (ČESKO, 1985; Hanuška, 2008)

Jednotky HZS ČR nebo JSDH mohou být tak zvaně předurčeny, což znamená, že jsou předvybrány pro určitou činnost. Jedná se o předurčenost při záchranných pracích při dopravní nehodě (dále jen „DN“), viz. Tabulka 2. (Hanuška, 2008; MV-GŘ HZS ČR, 2017)

Tabulka 2 Předurčenost k záchranným pracím při silničních DN

A	Jednotka HZS kraje předurčena pro záchranné práce na dálnicích a silnicích I. třídy. Tato jednotka je vybavena rychlým zásahovým autemobilem (dále jen „RZA“) nebo technickým autemobilem nebo cisternová automobilová stříkačka (dále jen „CAS“).
B	Jednotka HZS kraje nebo JSDH obce kategorie II., předurčená pro všechny typy komunikace. Tyto jednotky jsou vybaveny RZA nebo technickým autemobilem.
C	Jednotka HZS kraje pro všechny typy komunikace nebo JSDH obce kategorie II. (výjimečně kategorie III.) pro úseky dálnic nebo silnic I. třídy. Tyto jednotky jsou vybaveny CAS.
D	JSDH obce kategorie II. a III. s předurčeností na silnicích II. a III. třídy a místních komunikacích. Tyto jednotky jsou vybaveny dopravním autemobilem nebo CAS se sadou ručních vyprošťovacích nástrojů.
E	Jednotka HZS kraje nebo HZÚ vybavena automobilovým jeřábem s nosností výložníku 20 tun a lanovým navijákem do 40 tun.
F	Jednotka HZS kraje nebo HZÚ jako opěrný bod pro vyprošťování těžkých vozidel, vybavená autemobilem nebo automobilovým jeřábem s nosností výložníku nad 20 tun.

(zdroj: MV-GŘ HZS ČR, 2017; vlastní)

Anebo předurčenosti při práci s nebezpečnou látkou (dále jen „NL“), viz. Tabulka 3. (Hanuška, 2008; MV-GŘ HZS ČR, 2017)

Tabulka 3 Předurčenost k zásahu na NL

O	OPĚRNÝ BOD	Jednotka HZS kraje pro likvidaci MU s NL. Zajištění pohotovosti 3 skupin specialistů na NL nad rámec směny. Dojezdová doba na MU je maximálně do 120 minut
S	STŘEDNÍ BOD	Jednotka HZS kraje, dislokována v místech přepravních tras NL s maximální dobou dojezdu 40 minut.
Z	ZÁKLADNÍ BOD	Každá jednotka HZS kraje, která není zařazena jako opěrný nebo střední bod. Popřípadě JSDH obce kategorie II., vybrána a určena příslušným krajem

(zdroj: MV-GŘ HZS ČR, 2017; vlastní)

2.2.2 Velení jednotek požární ochrany

Velitel jednotky je velitel družstva, čtyři, skupiny nebo odřadu dané jednotky, který je odpovědný za členy jeho JPO během záchranných a likvidačních prací na místě zásahu, cvičení nebo při další činnosti jednotky. Mezi práva a povinnosti velitele jednotky patří: ohlášení VZ příjezd jednotky na místo zásahu, a to i s konkrétními počty sil a prostředků; sběr informací a jejich vyhodnocení, aby bylo zmírněno hrozící nebezpečí pro konkrétní jednotku; má právo odvolat hasiče, který nekoná své povinnosti, nebo z určitých okolností nemůže vykonávat dále svoji činnost nebo může sám převzít velení zásahu, pokud mu to umožňuje právo přednostního velení. (MV-GŘ HZS ČR, 2017; Hanuška, 2008; Šín, 2017)

Právo přednostního velení je využíváno tehdy, pokud jsou na místě zásahu 2 a více zasahujících složek. Z velitele jednotky se stává VZ, dle zákonem stanovených kritérií, které říkají, že velitel jednotky HZS kraje, má přednost vždy, před každým velitelem jednotky, s výjimkou jednotky HZS podniku, pokud zásah probíhá v územní působnosti jednotky HZS podniku, tam právo přednostního velení stanovuje, že velitelem se může stát velitel jednotky HZS podniku. Velitel JSDH obce, má přednost velení, před JSDH podniku, opět s výjimkou zásahu na území podniku. V tom případě má přednostní velení velitel JSDH podniku. Také JPO s územní působností, má právo přednostní velení před dalšími jednotkami stejné kategorie. Každý velitel, jehož se týká právo přednostního velení, není povinen tohoto práva využít, ale není tak zbaven zodpovědnosti, protože mohl práva využít. Každá změna je vždy ohlášena na KOPIS. (Hanuška, 2008; ČESKO, 2001; MV-GŘ HZS ČR, 2017)

Využitím práva přednostního velení, nebo jiným způsobem, se velitel jednotky stává VZ, a tím získává určitá práva i povinnosti. Mezi hlavní povinnosti VZ se řadí řízení, koordinace a rozhodování o postupech při zásahu, zajišťování bezpečnosti všech osob přítomných na místě zásahu, komunikace s KOPIS a dalšími subjekty, stanovení strategií a postupů, evidence, dokumentace nebo zpracování zprávy o zásahu. Mezi práva, které může VZ využít, spadá právo na nařízení evakuace, omezení vstupu osobám do stanovených zón nebo zamezení pohybu vozidel, vyžádání posílení sil a prostředků, vyžádání věcné pomoci, použití cizího majetku (dopravní prostředky, náradí, technika, materiál), odstranění staveb nebo provádění úprav terénu. Dále pak má VZ právo na zřízení štábu velitele zásahu (dále jen „štáb“). (Hanuška et al., 2022; Šín, 2017; MV-GŘ HZS ČR, 2017)

Štáb je zřizován VZ v případě MU velkého nebo dlouhodobého rozměru, nebo pokud jsou zde nějaké zvláštnosti, které vyžadující složitý zásah. Štáb je složen z několika členů:

- ✱ Náčelník štábu (zástupce VZ, styk s veřejností),
 - ✱ Člen štábu pro spojení (spojení mezi složkami IZS na místě zásahu, spojení s KOPIS),
 - ✱ Člen štábu pro tyl (materiální zabezpečení),
 - ✱ Člen štábu pro analýzu situace v místě zásahu,
 - ✱ Člen štábu pro nasazení sil a prostředků (organizace součinnosti mezi složkami na místě zásahu),
- ✱ Dále se štábu mohou zúčastnit příslušníci dalších složek IZS nebo pomocníci pro štáb. (Hanuška et al., 2022; Skalská et al., 2010; ČESKO, 2001)

2.2.3 Plošné pokrytí kraje a poplachový plán jednotek požární ochrany

Plošné pokrytí kraje JPO je strategické rozmístění jednotek po celém území České republiky tak, aby byl zajištěn co nejrychlejší a nejefektivnější zásah při MU. Jednotky se rozmísťují na základě analýzy rizik, kde jsou jako hlavní kritéria: časová dostupnost, rizikové faktory a vybavení jednotek. Pro každé území, je určen stupeň nebezpečí, na základě hustoty obyvatel, kritické infrastruktury, historie MU, klimatických a geografických podmínek. Dále pak HZS kraje stanovuje konkrétní JPO pro vybrané území. Tímto procesem prochází určení JPO, stanovení jejich kategorie podle zákona a jejich předurčenosti, vymezení jednotek pro záchranné a likvidační práce a následné vyhotovení mapy plošného pokrytí kraje, která obsahuje jak rozmístění JPO, včetně jejich územní působnosti, tak i samotné stupně

nebezpeční pro dané území. Mapy plošného pokrytí kraje jsou pravidelně aktualizovány. (Hanuška, 2008; ČESKO, 2001; Šín, 2017)

Poplachový plán JPO je základní dokument k hodnocení vzniklých MU, seznamu sil a prostředků ostatních složek IZS, povolávání jednotek k zásahu dle vyhlášeného stupně poplachu a dále například vyžadování věcné pomoci. Jedná se také o velmi klíčový systém celého IZS při součinnostních zásazích a společné organizaci. Hlavními prvky je stanovení výjezdových jednotek, pořadí, ve kterém budou vysílány, zařazení JPO do kategorie a k tomu vázané časy výjezdu a dojezdu, součinnost mezi složkami IZS a zajištění určité zálohy jednotek. (Hanuška et al., 2022; Šín, 2017; MV-GŘ HZS ČR, 2020)

K poplachovému plánu se vážou tak zvané stupně poplachu poplachového plánu. Jedná se o označení MU dle jejího rozsahu nebo náročnosti. Stupeň poplachu určuje kolik JPO a jakého druhu budou vyslány na místo MU. Jedná se o tři stupně + jeden zvláštní.

- ☼ ***I. stupeň poplachu*** (jedná se o základní stupeň, je vyhlašován při zásahu u jednotlivých osob, jednotlivých objektů nebo dopravních prostředků a u ploch do 500m²),
- ☼ ***II. stupeň poplachu*** (jedná se o zásah při záchraně 10 – 100 osob, více jak jednoho objektu nebo dopravního prostředku a u ploch od 500m² do 10 000m²),
- ☼ ***III. stupeň poplachu*** (jedná se o zásah při záchraně 100 – 1000 osob, části obce nebo areálu, železničních souprav a u ploch od 10 000m² do 1km²),
- ☼ ***Zvláštní stupeň poplachu*** (jedná se o zásah při záchraně více jak 1000 osob, celých obcí nebo areálů a ploch nad 1km²). (Hanuška et al., 2022; Šín, 2017; MV-GŘ HZS ČR, 2020; Sadílek et al., 2019)

3 CVIČENÍ SLOŽEK INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU

Cvičení složek IZS je předem navržený scénář, sloužící k ověření připravenosti, jak samotných složek IZS, včetně VZ, tak i orgánů krizového řízení, KOPIS a dalších orgánů zapojených do průběhu záchranných či likvidačních prací a při zvládání hrozeb plynoucích z MU. Cílem těchto cvičení je zdokonalování dovedností a zlepšení spolupráce mezi nimi. Cvičení ale také může sloužit k ověřování nové nebo již používané techniky. (Haddow et al., 2021; Šín, 2017; Sadílek et al., 2019)

Z organizačního hlediska se při každém ohlašování probíhajícího cvičení na KOPIS, musí uvést operačnímu na lince tísňového volání, že se jedná o cvičení. Výjimkou jsou cvičení, která se zaměřují na práci samotných KOPIS. Náklady na prověřovací a taktická cvičení hradí základní složky IZS zpravidla ze svých vlastních prostředků. Ostatní složky IZS financují cvičení v rozsahu stanoveném v dohodách o plánované pomoci na vyžádání. V případě cvičení většího rozsahu předkládá HZS kraje bezpečnostní radě kraje návrh finančního zabezpečení společných výdajů souvisejících s ověřováním připravenosti na provádění záchranných a likvidačních prací. Příprava a organizace prověřovacích a taktických cvičení by měla minimalizovat omezení vlastnických nebo uživatelských práv právnických, podnikajících fyzických i fyzických osob. Pokud je omezení nevyhnutelné, musí být projednáno s dotčenou osobou nejméně 24 hodin před zahájením cvičení. (ČESKO, 2001; MV-GŘ HZS ČR, 2009; HZS Jihomoravského kraje, 2014)

Cvičení IZS se dělí na taktické cvičení (dále jen „TC“) a prověřovací cvičení (dále jen „PC“). Cvičení se ale také může týkat mezinárodní součinnosti, to se nazývá mezinárodní cvičení a složky IZS se také mohou účastnit i cvičení se zaměřením na činnost orgánů krizového řízení a jejich krizového štábu. (Hanuška et al., 2022; ČESKO, 2000)

3.1 Taktické cvičení

Jedná se o cvičení, jak složek IZS, tak pouze JPO. Účelem TC je ověření dovedností velitelů jednotek, štábu nebo samotných příslušníků jednotek. Při ověřování jejich dovedností, se může cvičení zaměřit na zdolávání požárů, popřípadě i na scénáře konkrétních MU. Co se týče provádění TC, musí být shodné s ročním plánem odborné přípravy. O TC cvičící složky a jejich příslušníci ví dopředu a jsou obeznámeni se všemi náležitostmi cvičení. Z hlediska organizace je oprávněn TC JPO nařídit a schválit: ředitel územního odboru HZS kraje

a ředitel HZS kraje. V rámci provádění preventivně výchovné činnosti, mohou TC sloužit jako ukázky veřejnosti nebo školeným institucím. (MV-GŘ HZS ČR, 2009; HZS Jihomoravského kraje, 2014; Šín, 2017; Hanuška, 2008)

Provedení TC se rozděluje na tři úrovně koordinace:

1. **Taktická úroveň** (cvičení na úrovni velitelů)
2. **Operační úroveň** (cvičení na úrovni kraje)
3. **Strategická úroveň** (cvičení na úrovni obce s rozšířenou působností, kraje, České republiky nebo mezinárodně)

(MV-GŘ HZS ČR, 2009; HZS Jihomoravského kraje, 2014)

Z časového hlediska se TC dělí na etapu přípravnou, realizační a etapu vyhodnocovací. **Přípravná etapa** započíná zařazením TC do plánu odborné přípravy a pokračuje vymezením místa, námětu, tématu a obeznámením s JPO, popřípadě se štábem či KOPIS. Přípravná etapa končí schválením TC a začíná realizační etapa. **Realizační etapa** začíná samotnou realizací scénáře cvičení dle plánu TC a končí po provedení celého harmonogramu cvičení. Po ukončení realizace přichází na řadu vyhodnocovací etapa. **Vyhodnocovací etapa** začne sběrem všech hodnotících formulářů s následným vyhodnocením. Po odevzdání hotového celkového hodnocení končí i poslední etapa vyhodnocení. (Hanuška et al., 2022; MV-GŘ HZS ČR, 2009; HZS Jihomoravského kraje, 2014)

Dokumentace TC obsahuje záměr TC, organizační pokyn, plán provedení TC a hodnocení TC. **Záměr TC** je hlavní dokument cvičení a také hlavní podklad pro realizaci. Jeho obsahem je: cíl, námět a téma, místo + jeho charakteristika, termín, věcné a materiální zabezpečení, činnosti pro zúčastněné osoby + harmonogram, jmenný seznam odpovědných osob, grafická část a další části dle potřeby scénáře. **Organizační pokyn** je dokument, který udává pravidla k provedení TC. Jeho obsahem je jmenný seznam odpovědných osob, sestavení pracovních skupin, organizace materiálu anebo financí, harmonogram příprav, příprava jednotek, organizace porad a forma mediálního zabezpečení. **Plán provedení TC** je celistvý dokument s obsahem cíle, termínu, souřadnicemi místa, námětu, navrhované časové osy a části s mapou, fotografiemi místa a plánu spojení. Obsahem mohou být i například rozehry pro figuranty, bezpečnostní opatření či způsob zabezpečení utajovaných informací. **Hodnocení TC** je závěrečný dokument sloužící k vyhodnocení předem stanovených cílů a úkolů během TC. Obsahem je vyhodnocení cílů, vyhodnocení připravenosti, vyhodnocení

akceschopnosti, souhrn nedostatků, návrh na opatření. (Hanuška et al., 2022; MV-GŘ HZS ČR, 2009; HZS Jihomoravského kraje, 2014)

Povodeň 2024

Cvičení Povodeň 2024, se odehrálo 10. a 11. 4. 2024 v místech Vodní nádrže Nové mlýny. Tématem cvičení byla činnost složek IZS Jihomoravského kraje při povodni velkého rozsahu a s tím spojené provádění koordinace záchranných a likvidačních prací. Pro toto cvičení bylo stanoveno také několik cílů, mezi které patří ověření součinnosti mezi složkami při MU velkého rozsahu, a to tedy při MU s hromadným postižením osob či majetku. Dále bylo cílem procvičení a sladění součinnosti při evakuaci osob. (Antonín, 2025)

Cvičení bylo rozděleno do dvou dnů a tím i do dvou etap cvičení. První etapa byla zaměřena na vývoj situace, kdy bylo během monitorování extrémních klimatických jevů zjištěno, že přichází povodňová vlna. Během této etapy započaly již první preventivní opatření. V druhé etapě přišla povodňová vlna a tím započala řešená MU. Cvičení se celkem zúčastnilo 66 subjektů, mezi kterými byly hasičské stanice Jihomoravského kraje, JSDH, členové ZZS Jihomoravského kraje, PČR, Krajské vojenské ředitelství Brno, Vodní záchranná služba ČČK, Panel NNO, Dobrotým, Povodí Moravy, EG.D, GasNet a jiné. Mezi subjekty se nacházely i zahraniční sbory z Rakouska a ze Slovenska. Cvičení bylo rozděleno do několika stanovišť. První stanoviště bylo zaměřeno na ukázkou leteckých záchranářů a záchranu osob z vodní hladiny. Další stanoviště bylo určeno střelmistrům, kteří měli za úkol odstřel stromu ve vodní nádrži. (Antonín, 2025)

Obrázek 2 Štáb velitele zásahu

(zdroj: GŘ HZS ČR, ©2025)

Třetí stanoviště měli na starost policejní potápěči. Čtvrté stanoviště patřilo ZZS Jihomoravského kraje, kde bylo vytvořeno třídící místo pro zraněné osoby. Páté stanoviště sloužilo k ukázce kontejnerů pro zvládání bleskových povodní. Šesté stanoviště ukazovalo práci s vaky, poskytnuté Správou státních hmotných rezerv. Následující stanoviště bylo předurčeno velkoobjemovému čerpání vody. Osmé stanoviště bylo využito k ukázkám pomocí člunu, kterých se účastnili i rakouští kolegové. Další stanoviště bylo určeno ke zřízení evakuačního střediska s nouzovým ubytováním včetně stravy. Na desátém stanovišti byl nasazen Dobrotým. Poslední stanoviště bylo velitelské stanoviště, kde byla řešena taktika, monitoring, nasazení subjektů a postup provádění veškeré činnosti. Cvičení bylo unikátní v tom, že se nejednalo čistě o taktické cvičení, ale část pro štáb hejtmána kraje byl v pozici cvičících a naopak jiná stanoviště sloužila jako ukázka pro cvičící nebo zahraniční subjekty. (Antonín, 2025)

Obrázek 3 Záchrana osob

(zdroj: GŘ HZS ČR, ©2025)

3.2 Prověřovací cvičení

Jedná se o cvičení, s účelem prověření akceschopnosti a součinnosti složek IZS nebo samotných JPO. Cvičení mohou být prováděna i s vyhlášením cvičného poplachu. Dalším rozdílem oproti TC je, že PC je prováděno bez předchozí informace a příslušníci JPO o cvičení dopředu neví. Cvičení mohou také ověřit požární řád obce, dokumentaci ke zdolávání požárů anebo havarijní plány. Oprávnění pro schvalování dokumentace má GŘ HZS ČR, ředitel HZS kraje, ředitel územního odboru HZS kraje, velitel jednotky, starosta obce jako zřizovatel jednotky nebo statutární zástupce. (MV-GŘ HZS ČR, 2009; HZS Jihomoravského kraje, 2014; Šín, 2017; Hanuška, 2008)

Dokumentace PC je zpracována pověřenou osobou a jedná se o oznamovací protokol a vyhodnocení prověřovacího cvičení. Oznamovací protokol PC obsahuje určení JPO, které se cvičení týká, téma cvičení, cíl cvičení, přesná adresa nebo souřadnice místa konání, určení prostoru, námět cvičení, termín, kdy je uveden den i hodina konání, předpokládaný čas trvání, potřebné síly a prostředky, způsob vyhlášení požárního poplachu na KOPIS a jmenné označení vedoucího cvičení + kontakt na něj. (Hanuška et al., 2022; MV-GŘ HZS ČR, 2009; HZS Jihomoravského kraje, 2014)

Prověřovací cvičení HZÚ Zbiroh

Ve středu 26. 2. 2025 proběhlo u záchranné roty Zbiroh a Oddělení logistické podpory prověřovací cvičení zaměřené na přípravu týlového zázemí pro 60 uprchlíků, kteří se v důsledku eskalace konfliktu na Blízkém východě ocitli na území České republiky. Hlavním úkolem bylo zajistit kompletní výstavbu stanového městečka, včetně ubytovacích stanů, umývár a sprch. Příslušníci záchranné roty spolu se zaměstnanci skladu Zbiroh, v celkovém počtu 15 osob, se starali o vybavení stanů lehátky, stoly, židlemi a zajišťování tepelných podmínek pro všechny účastníky. Cvičení prověřilo nejen koordinaci a komunikaci mezi veliteli a podřízenými, ale také časovou náročnost výstavby, funkčnost zařízení a jeho bezpečnost v krizových podmínkách. Celý scénář simuloval reálnou situaci, kdy by Česká republika musela okamžitě reagovat na příliv uprchlíků a zajistit jim nejen základní pomoc, ale i odpovídající ubytování. (Urbancová, 2025)

Obrázek 4 HZÚ Zbiroh

(zdroj: Požáry.cz, ©2025)

3.3 Cvičení orgánů krizového řízení

Orgány krizového řízení jsou instituce nebo složky veřejné správy. Tyto orgány mají odpovědnost za řízení MU nebo krizových situací, jinak také nazýváno krizové řízení.

Krizové řízení je dle zákona 240/2000 Sb., krizový zákon: „*souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizace a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo ochranou kritické infrastruktury*“. Mezi orgány krizového řízení spadá vláda ČR, ministerstva, bezpečnostní rada státu, orgány krajů (hejtman, bezpečnostní rada kraje, krajský krizový štáb), orgány obce s rozšířenou působností (starosta, bezpečnostní rada obce, krizový štáb obce) a další instituce a orgány správních úřadů. (Pokorný et al., 2023; Haddow et al., 2021; Coppola, 2021, ČESKO, 2000)

Cvičení orgánů krizového řízení má za cíl nácvik různých scénářů MU nebo krizových situací. Těchto cvičení se především účastní členové krizových štábů. Cvičení orgánů krizového řízení je organizováno na základě Zaměření cvičení, které je schváleno předem stanovenou osobou. Obsahem Zaměření cvičení je především název a druh cvičení, téma, námět a cíl. Dále může být uveden harmonogram nebo časová osa, pravidla, účastníci a náležitosti, jako je místo a čas. (SH ČMS, © 2014; Pokorný et al., 2023)

Živelní pohroma 2025

Cvičení s názvem Živelní pohroma 2025 bylo uskutečněno dne 25. 2. 2025. Jedná se o součinnostní cvičení složek IZS a dalších subjektů činných v krizovém řízení. Celkový počet subjektů činil 17 a řadí se mezi ně: GŘ HZS ČR, HZS Jihomoravského kraje, ZZS, PČR, AČR, krajský úřad, zástupci lesů Znojma, Povodí Moravy, EG.D, GasNet, krajská hygienická stanice, Česká inspekce životního prostředí, Dobrotým Jihomoravského kraje, Správa železnic, HZS Správy železnic a orgány za obec s rozšířenou působností Znojmo. Cvičení se celkově zúčastnilo 80 osob. Mimo již zmíněné subjekty se cvičení účastnili i příslušníci HZS v roli roleplayerů, kteří představovali starosty zasažených obcí, majitele zasažených objektů a další dílčí role. V rámci cvičení bylo využito jak nejmodernějších informačních technologií, tak i systému Jestřáb, dronů či vrtulníků PČR. Námětem cvičení bylo zasažení obcí spadající pod obec s rozšířenou působností Znojmo tlakovou níží Dorota, která s sebou přinesla silný vítr a vydatné srážky, jež na několika místech způsobily povodně. Několik obcí bylo odříznuto od civilizace, došlo k odpojení energií, k zaplavení domů, k ohrožení vytipovaných objektů, k destrukci mostu, ohrožení chodu nemocnice, a další velmi závažné situace. Hlavním cílem cvičení bylo procvičení a navázání spolupráce mezi složkami, seznámení s fungováním štábu velitele zásahu, propojení s organizacemi jako je například Správa státních hmotných rezerv, a také výstup zvaný SitRep, který by v reálných podmínkách sloužil pro hejtmana kraje. (Filip, 2025)

Obrázek 5 Živelní pohroma 2025

(zdroj: Požáry.cz, ©2025)

Dané cvičení bylo jedinečné a velmi specifické, a to díky zapojení roleplayerů, a také díky velmi blízkému přiblížení reality a výstupů s reálnými informacemi a hodnotami. Jedná se o inovaci ze strany styčných důstojníků HZS ČR, jenž nabyli nových zkušeností na kurzech Evropské unie. (Filip, 2025)

Obrázek 6 Živelní pohroma 2025

(zdroj: Požáry.cz, ©2025)

3.4 Mezinárodní cvičení

Mezinárodní cvičení složek IZS je cvičení scénářů na MU vojenského i nevojenského charakteru konané s účelem propojení složek České republiky s jinými státy, a tím upevnit spolupráci, nacvičit spolupráci, získat nové zkušenosti, anebo nějaké zkušenosti předat dál. Tyto cvičení také ověřují mezinárodní koncepce, postupy či taktiky. Obecně jde tedy o vzájemnou podporu mezi státy, standardizace postupů a sdílení novinek v oblasti

technologií a postupů. (NATO, © 2023; The General Directorate of Fire Rescue Service of CR, © 2025; Ministerstvo vnitra České republiky, 2016)

Street violence 2024

V pardubickém areálu Kasáren T. G. Masaryka proběhlo rozsáhlé prověřovací cvičení s mezinárodní účastí německých policistů. Cílem cvičení bylo ověřit připravenost a součinnost složek IZS při zásazích proti masivnímu narušení veřejného pořádku. Cvičení simulovalo situace, jako jsou pouliční nepokoje, ozbrojené útoky, barikády, rabování a zhářství. Příslušníci HZS Pardubického kraje, PČR, ZZS a městští strážníci tak museli reagovat na vyhrocené konflikty v reálných podmínkách, včetně střetů s agresivními skupinami a likvidace nebezpečných situací. Na cvičení se celkem podílelo více než 400 osob včetně německých kolegů z Bad Dübenu. Nejvíce byli zastoupeni policisté z pořádkových jednotek, doplnění specialisty ze služební kynologie a hipologie. Nedílnou součástí byli také zástupci ZZS Pardubického kraje, HZS Pardubického kraje a Městské policie Pardubice. (Kopecká, 2024)

Obrázek 7 Street violence 2024

(zdroj: PČR, ©2025)

Zásahové jednotky měly k dispozici moderní techniku, včetně prostředků pro násilný vstup do budov, žebříků, zásahové pyrotechniky, vrhačů neletální munice a vodních děl. Hasiči na místě měli CAS, společně zasahovali se zdravotníky a třídili raněné podle závažnosti zranění. Koordinovali zázemí k ošetření raněných nebo hasili místa, kde byly založeny požáry. (Kopecká, 2024)

CHEMEX Afrika 2023

Instruktorský tým Institutu ochrany obyvatelstva se aktivně zapojil do dvoutýdenního cvičení „CHEMEX Africa“, zaměřeného na reakci na MU chemického původu. Hlavním cílem bylo posílení schopností afrických států reagovat na chemické hrozby a propojit odborníky z různých regionů Afriky. Výcvik vedli instruktoři z Východoafrického společenství ve spolupráci s technickým týmem odborníků z Alžírska. Celou akci organizovala Organizace pro zákaz chemických zbraní. Cvičení se zúčastnilo 79 odborníků z 32 afrických zemí. Čeští experti se na akci podíleli především jako mentoři východoafrického instruktorského týmu, který Institut ochrany obyvatelstva školí v Ugandě již od roku 2016. Desetičlenný tým instruktorů z Burundi, Ugandy, Tanzanie a Keni zde poprvé pracoval společně a svou úlohu zvládl na výbornou. V průběhu prvního týdne se instruktoři zaměřili na odborné přednášky, strategická cvičení typu „table-top exercise“ s využitím databázových systémů a praktické úkoly, jako bylo používání ochranných protichemických obleků, nácvik jejich oblékání a svlékání či dekontaminace zasahujících. (Institut ochrany obyvatelstva, 2023)

Obrázek 8 CHEMEX Afrika 2023

(zdroj: Institut ochrany obyvatelstva, ©2025)

Další úloha českých instruktorů spočívala v roli supervizorů, což zahrnovalo koordinaci společných jednání, poskytování technického poradenství, opravu nepřesností v průběhu cvičení a vyhodnocení závěrečného scénáře. Cvičení kombinovalo teoretickou výuku s praktickými zásahy při simulovaném nálezů nebezpečné chemické látky. Závěrem byla modelová situace útoku chemickou látkou na autobusové nádraží, při níž bylo zasaženo 25 osob. (Institut ochrany obyvatelstva, 2023)

4 DÍLČÍ ZÁVĚR

Právní rámec IZS v České republice je definován několika klíčovými zákony a vyhláškami, které určují pravomoci a povinnosti jednotlivých složek. Základním dokumentem je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, který stanovuje strukturu a fungování složek IZS, jejich koordinaci a způsob řízení záchranných a likvidačních prací. Důležitou roli této problematiky hraje také zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, který vymezuje činnost JPO, včetně jejich rozdělení a organizace. Kromě těchto zákonů jsou velmi důležité také vyhlášky, jako je například vyhláška č. 247/2001 Sb., která podrobně upravuje organizaci a činnost JPO. Právní rámec poskytuje jasná pravidla pro přípravu a provádění cvičení složek IZS, jako důležitý aspekt k jejich fungování.

V rámci teoretické části bylo rozebráno fungování IZS se zaměřením na význam a organizaci cvičení složek IZS, včetně mezinárodních cvičení v rámci spolupráce. Cvičení představují klíčový nástroj pro zajištění akceschopnosti jednotek a pro ověření schopnosti správně a efektivně reagovat na MU.

Jedním z hlavních přínosů cvičení je zvyšování odborné přípravy pro jednotlivé složky IZS, které se podílí na řešení MU a krizových situací. Mezi nejvýznamnější typy cvičení patří taktické a prověřovací cvičení, přičemž každé z nich má specifické cíle a zaměření. Taktická cvičení slouží k nácviku činností jednotek a ověřování jejich schopností, zatímco prověřovací cvičení testují jejich reálnou připravenost na zásah bez předchozího upozornění.

V mezinárodním měřítku hrají klíčovou roli cvičení organizovaná v rámci NATO či Evropské unie, jako například cvičení MODEX. Cvičení nejenže pomáhají sjednotit postupy mezi různými státy, ale umožňují také sdílení zkušeností a technologické novinky.

Je zřejmé, že cvičení mají zásadní význam nejen pro samotné zasahující složky, ale i pro veřejnost, která je díky nim lépe chráněna. Provádění cvičení zvyšuje akceschopnost IZS, minimalizuje rizika a přispívá k plynulejší spolupráci mezi jednotlivými složkami.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje (dále jen „HZS JHM“), jenž je součástí HZS ČR, je dále rozdělen na několik oddělení, pracovišť a územních odborů. Mezi oddělení v rámci HZS JHM se řadí oddělení prevence, oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení, oddělení služeb, oddělení KIS, oddělení KOPIS, oddělení IZS a řízení JPO, oddělení finanční, oddělení provozní a správy majetku, oddělení právní a organizační a oddělení personální. Jako pracoviště HZS JHM je možno uvést pracoviště stavební prevence, pracoviště kontrolní činnosti, pracoviště ZPP, pracoviště strojní služby, pracoviště CHTS, pracoviště laboratoř, pracoviště sklad, pracoviště interního auditu a kontroly nebo psychologické pracoviště. Dále do organizační struktury spadá zařízení Tišnov. V rámci HZS JHM je ustanoveno 7 územních odborů (dále jen „ÚO“), kam patří ÚO Blansko, ÚO Brno-město, ÚO Brno-venkov, ÚO Břeclav, ÚO Hodonín, ÚO Vyškov a ÚO Znojmo. Pod tyto ÚO spadá celkem 26 hasičských stanic (dále jen „HS“), kdy některé mohou být označovány za centrální stanice (dále jen „CHS“).

Tabulka 4 HS HZS JHM

Č.	NÁZEV JEDNOTKY	ÚO	TYP	PŘEDURČENOST*
1.	CHS BLANSKO	Blansko	C2	DN-C; NL-S; VVH; JPS; AED; PNV
2.	HS BOSKOVICE	Blansko	P2	DN-C; NL-Z; ZZV; AED; PNV
3.	HS KUNŠTÁT	Blansko	P2	DN-C; NL-Z; AED; PNV
4.	CHS BRNO-LIDICKÁ	Brno-město	C3	DN-C,F; VYT; NL-Z; DDV; LeH; VVH; VRT; JPS; TRH; AED; PVN; ZZB
5.	HS BRNO-BVV	Brno-město	P4	DN-C; NL-Z; NPO; AED; PNV
6.	HS BRNO-LÍŠEŇ	Brno-město	P4	DN-A; NL-O; DEK; AED; PNV
7.	HS BRNO-PŘEHRADA	Brno-město	P2	DN-C; NL-Z; AED; PNV; ZZV
8.	HS BRNO-STARÝ LÍSKOVEC	Brno-město	P1	DN-C; NL-Z; AED; PNV
9.	CHS ŽIDLOCHOVICE	Brno-venkov	C1	DN-C,F; VYT; NL-Z; AED; PNV
10.	HS IVANČICE	Brno-venkov	P2	DN-C; NL-Z; AED; PNV
11.	HS POHOŘELICE	Brno-venkov	P2	DN-C; NL-Z; AED; PNV
12.	HS POZOŘICE	Brno-venkov	P1	DN-C; NL-Z; AED; PNV
13.	HS ROSICE	Brno-venkov	P2	DN-A; NL-S; AED; PNV
14.	HS TIŠNOV	Brno-venkov	P3	DN-C; NL-Z; ČER; AED; PNV

Č.	NÁZEV JEDNOTKY	ÚO	TYP	PŘEDURČENOST*
15.	CHS BŘECLAV	Břeclav	C2	DN-C,E; NL-S; AED; PNV
16.	HS HUSTOPEČE	Břeclav	P2	DN-C; NL-Z; AED; PNV
17.	HS MIKULOV	Břeclav	P1	DN-C; NL-Z; AED; PNV
18.	CHS HODONÍN	Hodonín	C2	DN-C; NL-S; VVH; AED; PNV
19.	HS KYJOV	Hodonín	P1	DN-C; NL-Z; AED; PNV
20.	HS VESELÍ NAD MORAVOU	Hodonín	P2	DN-C; NL-Z; AED; PNV
21.	CHS VYŠKOV	Vyškov	C2	DN-C,E; NL-S; AED; PNV; DRON
22.	HS BUČOVICE	Vyškov	P2	DN-C; NL-Z; AED; PNV
23.	HS SLAVKOV U BRNA	Vyškov	P1	DN-C; NL-Z; AED; PNV
24.	CHS ZNOJMO	Znojmo	C2	DN-C; NL-S; VVH; AED; PNV
25.	HS HRUŠOVANY NAD JEVIŠOVKOU	Znojmo	P1	DN-C; NL-Z; AED; PNV
26.	HS MORAVSKÝ KRUMLOV	Znojmo	P1	DN-C; NL-Z; AED; PNV

(zdroj: vlastní)

*

*AED-Jednotka zařazená v systému First Responder - AED**ČER-Opěrný bod pro velkoobjemové čerpání vody**DDV-Opěrný bod pro dálkovou dopravu vody hadicemi a pro čerpání z velkých hloubek**DEK-Dekontaminace**DN-Předurčenost k záchranným pracím při silničních dopravních nehodách**DRON- Jednotka vybavená dronem, dronová skupina - skupina podpory řízení zásahu**JPS-Opěrný bod pro záchranu osob z jeskynních systémů a podzemních prostor**LeH-Letecké hašení**NL-Předurčenost k zásahu na nebezpečné látky**NPO-Opěrný bod pro nouzové přežití obyvatelstva**PNV-Práce na vodní hladině**TRH-Opěrný bod Morava pro provádění trhacích prací**VRT-Opěrný bod pro záchranu osob pomocí vrtulníku**VVH-Opěrný bod pro práce ve výškách a nad volnou hloubkou**VYT-Opěrný bod pro vyprošťování těžkých vozidel**ZZB-Opěrný bod pro záchranu osob ze zřícených budov**ZZV-Jednotka předurčená pro vedení záchrany zvířat*

(HZS Jihomoravského kraje, 2025)

Príslušníci HZS JHM každoročně vyjíždí k tisícům MU různorodého charakteru. Tyto MU mohou být typu jako je požár, DN, záchrana osob a zvířat, úniky NL, technické pomoci, plané poplachy a ostatní MU. Ze statistických ročenek HZS JHM vyplývá každoroční nárůst všech MU. Pro lepší přehled:

- ☼ Rok 2024: 16813 událostí
- ☼ Rok 2023: 14142 událostí
- ☼ Rok 2022: 13817 událostí
- ☼ Rok 2021: 14747 událostí
- ☼ Rok 2020: 12605 událostí

(HZS Jihomoravského kraje, ©2025)

Jelikož jsou DN tématem bakalářské práce, je za vhodné zmínit i statistické údaje z této oblasti, která tvoří velký podíl výjezdů na MU. Činí tedy:

- ☼ Rok 2024: 2626 DN
- ☼ Rok 2023: 2693 DN
- ☼ Rok 2022: 2508 DN
- ☼ Rok 2021: 2253 DN
- ☼ Rok 2020: 2054 DN
- ☼ Rok 2019: 2411 DN
- ☼ Rok 2018: 2502 DN

(HZS Jihomoravského kraje, ©2025)

V rámci Jihomoravského kraje lze také uvést, největší události řešené za poslední roky, a to třeba dekontaminace na hranicích v Lanžhotě 2025, Výbuch domu ve Znojmě 2024, DN autobusu na D2 2023, DN 40 vozidel na D1 2022, tornádo na Jižní Moravě 2021 a další. V rámci pomoci mezi kraji se podíleli na záchranných a likvidačních pracích v Českém Švýcarsku, při povodních na Jesenicku, v Hustopečích nad Bečvou u nehody vlaku, v Litvínově při nálezů letecké pumy a například se zúčastnili i odřadu do zahraničí v rámci mezinárodní pomoci Řecku při rozsáhlých požárech.

Príslušníci HZS JHM uskutečnili několik taktických i prověřovacích cvičení velkého rozsahu, jako je cvičení Povodeň a Živelní pohroma. Mimo tyto cvičení se účastní i cvičení IZS s názvem Extrém, které propojuje všechny složky IZS díky velmi náročným podmínkám a scénářům. Dalším významným cvičením je cvičení Zóna, které je každé 4 roky uskutečněno v rámci jaderné elektrárny Dukovany, jejíž zóna havarijního plánování zahrnuje velkou část Jihomoravského kraje.

6 HASIČSKÁ STANICE ROSICE

Hasičská stanice Rosice (dále jen „HS ROS“) je součástí HZS JHM a spadá pod územní odbor Brno-venkov. Hasičská stanice je klasifikována jako P2-A-S, což znamená, že se jedná o pobočnou stanici typového zařazení P2. Příslušníci HS ROS jsou příslušníci stanice, která zajišťuje plošné pokrytí dle poplachového plánu. Stanice disponuje dle kritérií P2 jedním organizovaným výjezdem k zásahu. Personální obsazení je rozděleno do tří směn, přičemž v každé směně je předepsaný počet 8 příslušníků, minimální stav však činí 6 příslušníků na směnu. Funkční složení směny zahrnuje: (1x velitele družstva, 2x hasiče, 3x strojníky, 2x techniky speciálních služeb). Označení A a S viz tabulka 2 a 3. Vzhledem k předurčenosti A na DN, slouží na stanici 1x strojník + 1x hasič navíc. Tedy minimální početní stav na jedné směně činí 8 a maximální 10.

Mezi vybavení stanice se řadí několik prostředků požární techniky. Jako prvosledový vůz je na stanici určena Scania P380-B 4x4 s označením CAS20/4000/240-S2T. Dále je stanice vybavena vozidlem Land Rover Discovery 4 3.0 TDW6, které slouží jako RZA. Také se na stanici nachází automobilová plošina, CAS30, sloužící pro velkoobjemové hašení, kontejner kombinovaného hašení, kontejner technický chemický nebo například velitelský automobil. Veškeré technické prostředky viz tabulka 5.

Tabulka 5 Požární technika

CAS20/4000/240-S2T	ANK12-S1	KT-CHEMICKÝ
AP40-S1Z	ANK14-S2	KN-VANA 6,5 s P
RZA-L2Z	VEA-L1 KODIAQ	Přívěs PL-DULKAN
CAS30/9000/540-S3VH	KKH	Přívěs PN
UA-MB VITO		

(zdroj: vlastní)

Činnost HS ROS zabezpečuje požární ochranu pro rozsáhlou oblast v rámci hasebního obvodu, který zahrnuje celkem 32 obcí. Také zabezpečuje 41 obcí v prvním stupni požárního poplachu, 27 obcí ve druhém stupni požárního poplachu a 11 obcí ve třetím stupni požárního poplachu. Oblast zahrnuje nejen běžné obytné a průmyslové objekty, ale také řadu strategicky důležitých zařízení a firem, například:

- ☼ Produktovod Družba – klíčový ropovod zajišťující dodávky ropy,
- ☼ Čepro Střelice – sklad pohonných hmot,
- ☼ Motip Dupli Popůvky – výrobní závod na barvy a laky,

- ✚ Domovy pro imobilní občany,
- ✚ Zimní stadion Rosice,
- ✚ Penam Rosice – potravinářský závod,
- ✚ Azylové zařízení Ministerstva vnitra,
- ✚ Masarykův okruh – významný motoristický závodní areál.

Významné postavení HS ROS má rovněž v rámci zásahů na dálnici D1. Stanice je zařazena v předurčenosti na dopravní nehody v kategorii A. Je tedy předurčena pro zajištění osmi superúseků v prvním stupni požárního poplachu a jednoho superúseku ve druhém stupni požárního poplachu. Činnost příslušníků HS ROS není omezena pouze na běžné zásahy v rámci hasebního obvodu, ale jednotka se podílela i na řadě mimořádných událostí jak v České republice, tak v zahraničí. Příkladem je *Tornado - Jižní Morava*, kde se hasiči podíleli na likvidačních a záchranných pracích, pomáhali při zajišťování pohonných hmot a spolupracovali s krizovým štábem na místě události. *Lesní požáry v Řecku*, kde v rámci mezinárodní pomoci byli příslušníci HS ROS nasazeni k hašení rozsáhlých požárů. *Požár v Českém Švýcarsku*, když hasiči zajišťovali obsluhu velkoobjemových čerpadel Somati, která byla klíčová pro zvládnutí požáru. *Povodně v ČR*, kde se příslušníci ze stanice aktivně podíleli na rozvozu pytlů s pískem a drželi pohotovost na stanici při rozsáhlých záplavách.

Statistické údaje

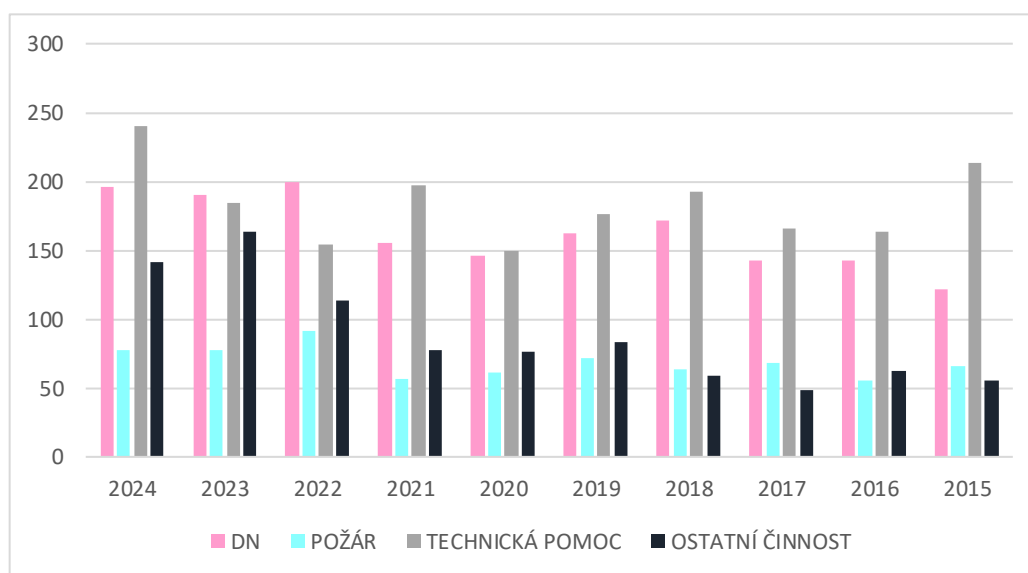
V rámci seznámení s HS ROS byla zpracována i statistika ročních výjezdů, přičemž výsledné vyhodnocení posloužilo k výběru námětu pro taktické cvičení. Pro účely statistiky výjezdů byly zpracovány údaje od roku 2024 až po rok 2015. Ve statistice jsou uvedeny počty dopravních nehod, požárů, technických pomoci a ostatních činností. Sekce technických pomoci je směs různorodých zásahů, jako je otevírání bytů/domů, poskytování první pomoci s pomocí automatizovaného externího defibrilátoru, také označovaného jako AED, pomoc s transportem pacienta, odstraňování překážek, měření koncentrací, odstranění stromu, spolupráce mezi složkami IZS, čerpání vody, likvidace obtížného hmyzu, záchrana z výšky, vody nebo například z hloubky. Jako ostatní činnost se berou například i plané poplachy. Výsledkem statistiky, dle přiloženého grafu jako obrázek 9, je vysoká hodnota výjezdů na dopravní nehody. Ačkoli nejvyšší hodnoty má oblast technických pomoci, jedná se o směs několika druhů zásahů, a tedy dopravní nehody jsou vyhodnoceny jako nejčtetnějším druhem zásahu. Dle tabulky 2, je HS ROS předurčena na DN v kategorii A. Tyto dvě skutečnosti byly zlomové ve výběru námětu pro taktické cvičení.

Tabulka 6 Statistické údaje

ROK	DN	POŽÁR	TECHNICKÁ POMOC	OSTATNÍ ČINNOST	CELKOVÝ POČET
2024	196	77	240	141	654
2023	190	77	184	163	614
2022	199	92	154	114	559
2021	155	57	197	78	487
2020	146	61	150	76	433
2019	162	72	176	83	493
2018	172	63	192	59	486
2017	143	68	166	49	426
2016	142	55	164	62	423
2015	122	66	214	55	457

(zdroj: vlastní)

Z tabulky 6 Statistické údaje, je viditelný růst všech druhů mimořádných událostí za celé desetiletí, včetně DN, které jsou dále pro bakalářskou práci stěžejní.

Obrázek 9 Graf statistických údajů

(zdroj: vlastní)

7 PLÁN TAKTICKÉHO CVIČENÍ

V první etapě při tvorbě TC je stěžejní, aby byl určen jak druh TC, tak i jeho hlavní téma, od kterého se odvíjí samotný námět a také cíle. V Druhé etapě se pak již tvorba zaměřuje na vymezení materiálně technickém zabezpečení cvičení, určení místa provedení, výpis z aktuálního poplachového plánu, orientační výpočty sil a prostředků či tabulka činností. V další etapě tvorby TC se lze zaměřit na mapy, nákresy, grafické plány a popřípadě i stanovení termínu a vyhodnocení meteorologické situace za doby konání TC.

Při tvorbě TC byl kladen důraz i na zapojení již navrhnutých opatření na zlepšení průběhu a efektivity TC, aby bylo v rámci vyhodnocení možné, tyto opatření zhodnotit za úspěšné nebo neúspěšné. Mezi prvotní návrhy, jak udělat TC efektivní se zapojila myšlenka sekundárních jevů, kdy při řešení jednoho typu MU, dochází k napojení na jiný druh MU. V případě tohoto TC se jednalo o následný požár.

Přípravná první fáze cvičení se tedy zabývá určením svého druhu, kdy bylo pro účely této bakalářské práce zvoleno TC jednotek HZS JHM, a to konkrétně pro Územní odbor Brno-venkov. Tématem cvičení byla DN osobního automobilu (dále jen „OA“), s vyproštěním jedné zraněné osoby a s následným zdoláním požáru. Celkový námět cvičení popisuje situaci, při které došlo k DN 1 OA, pravděpodobně zapříčiněním nepozornosti řidiče, přičemž se OA vlivem smyku dostane na střechu vozidla. V události vyjíždí jednotka HZS JHM, konkrétně HS ROS s vozidlem RZA a CAS 20. Po příjezdu RZA zjišťují, že se uvnitř vozidla nachází jedna zraněná osoba, s podezřením na poranění páteře a pravé dolní končetiny. S největší pravděpodobností, se jedná o řidiče, který je však v šoku a zmatený. Zahájení činnosti HS ROS zahrnuje poskytnutí první pomoci, vyprošťovací práce za pomoci vyprošťovacího zařízení, zabezpečuje místo zásahu a provádí protipožární zabezpečení. Osoba je po vyproštění předána do péče posádky ZZS Jihomoravského kraje. Toto předání je provedeno pouze štabně. Následně je prováděn další průzkum, likvidační a uklízeč práce, přičemž vzniká požár v motorové části auta, který není z počátku viditelný, neboť havarované OA na kapotě leží. V moment, kdy je požár viditelný, je natolik velký, že nestačí použití přenosného hasicího přístroje a je nasazený vysokotlaký proud (dále jen „VTP“), kterým je požár zdolán. Během dohašovací práce je použita termokamera ke kontrole a odhalení skrytých ohnisek. Po ukončení hasebních prací je místo předáno Policii ČR, a to opět štabně. Následuje ukončení a vyhodnocení TC a návrat na stanici.

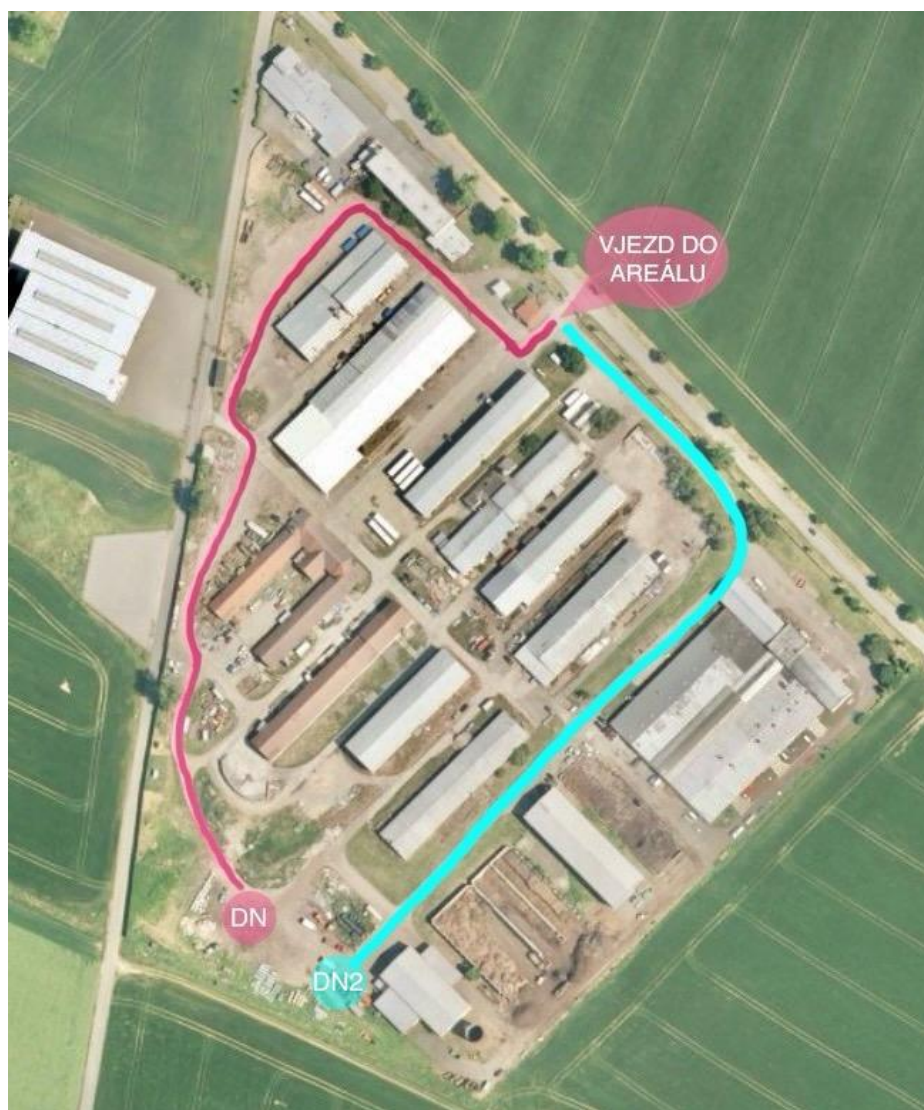
V rámci stanovení cílů, byl kladen důraz na prohlubování schopností při činnosti záchranných a likvidačních prací jak VZ, tak i všech cvičících; seznámení s prací při DN a zdolávání požáru; zdokonalení samotných postupů při vyprošťovacích pracích; manipulace a poskytnutí první pomoci zraněné osobě a celkový praktický výcvik. V rámci cílů pro účely bakalářské práce byla cílem samotná tvorba TC, jeho vyhodnocení a návrh na následná opatření pro zefektivnění cvičení a lepší činnost zasahující jednotky.

Materiálně technické zabezpečení, jako další součást plánu TC, obsahuje vymezení požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a prostředků osobní ochrany. V rámci sekce s požární technikou, bylo do cvičení zapojeno vozidlo s označením RZA-L2Z a vozidlo CAS20/4000/240-S2T. Vozidlo RZA značky Land rover je lehké hmotnostní třídy, má smíšený podvozek a je v základním provedení. Vozidlo CAS je vozidlo značky Scania s výkon čerpadla 2000 l/min., s obsahem 4000 l vody, 240 l pěnidla a je zařazeno do těžké hmotnostní třídy, se smíšeným podvozkem a je v technickém provedení. Za věcné prostředky byly předurčeny hydraulické nůžky, rozpěrný válec a hydraulický rozpínák, přičemž všechny tyto tři věcné prostředky fungují za pomoci výměnné dobíjecí aku baterie. Další věcné prostředky požární ochrany zahrnovaly ochranné štíty, přenosný hasicí přístroj práškový, VTP, záchranný batoh včetně jeho obsahu, výstražný kužel anebo páteřová deska. Za prostředky osobní ochrany byly zvoleny přilby pro hasiče na technický zásah, dýchací přístroj s maskou a třívrstvý zásahový oděv I.

Obsahem plánu je také časový harmonogram, výpočty dojezdových časů, čas rozvoje požáru, termín, místo a přílohová část s obrázky příjezdových tras, plánu spojení na místě zásahu i plán rozmístění techniky na místě zásahu. To vše bude následně rozebráno a komparováno s realitou v kapitole s vyhodnocením celého průběhu anebo viz příloha II.

8 VYHODNOCENÍ TAKTICKÉHO CVIČENÍ

Průběh celého TC se odehrál v předem stanoveném termínu, a to 13.8. 2024, s menší časovou odchylkou z důvodu reálného zásahu jednotky. Místem TC byl určen volný prostor v zemědělském areálu ve Veverských Knínicích. Z hlediska meteorologické situace bylo v den cvičení slunečno a z odhadů se jednalo o jeden z nejteplejších dnů v roce, což se v rámci přípravy na reálný zásah může hodnotit kladně, avšak pro jednotku to nebyl nelehký úkol. Přesné umístění DN bylo z důvodu technických prací v zemědělském areálu přesunuto o pár metrů dál, což způsobilo změnu příjezdové cesty v areálu a tím bylo i pozměněno finální postavení techniky.

Obrázek 10 Oficiální trasa areálem

(zdroj: vlastní)

Obrázek 11 Oficiální místo DN

(zdroj: vlastní)

Vyhodnocení je uskutečněno pomocí komparace jednotlivých úseků plánu s reálnou akcí. Jako jedno z prvních porovnání, je dodržení samotného tématu s námětem, který byl přesný, dle stanoveného plánu. Na místě bylo vozidlo, v poloze na střeše a na místě spolujezdce byla zraněná osoba, která měla zaklíněnou pravou dolní končetinu a krvácela z hlavy.

Obrázek 12 Figurant jako zraněná osoba

(zdroj: vlastní)

Od vyhlášení poplachu, který proběhl v 17:00 štábně, vyjela jednotka s posádkou 1+1 ve vozidle RZA a posádka 1+3 ve vozidle CAS20. První vůz na místě byla RZA s časem 5 minut 30 vteřin. Její posádka začala s průzkumem místa, zajištěním stability vozidla,

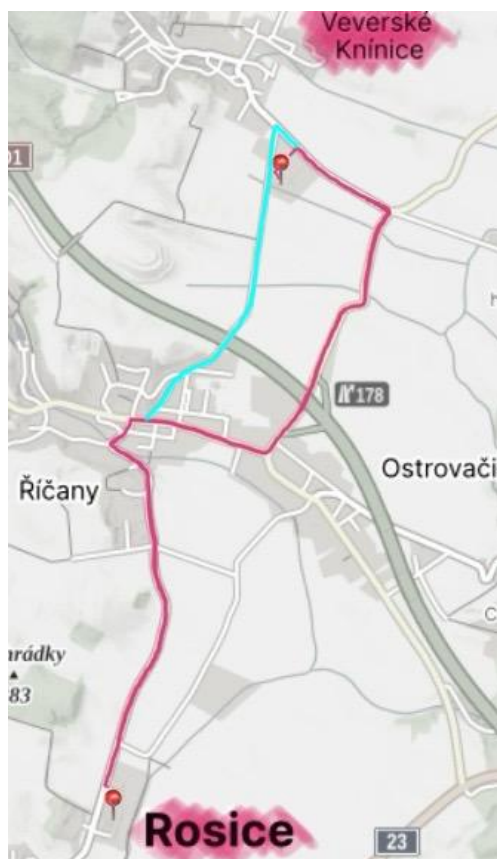
zahájením poskytování první pomoci a provedením protipožárních opatření, což v jejich případě znamenalo přichystání přenosného hasicího přístroje. Vozidlo CAS20 přijelo na místo zásahu 1:30 minut po prvním vozidle a to tedy v čase 7 minut.

Tabulka 7 Dojezdové časy

Auto	Doba dostavení JPO k požáru (t_{DO}) v [min]	Reálná doba dostavení JPO k požáru v [min]
RZA-L2Z	8,6	5,3
CAS20/4000/240-S2T	10,8	7

(zdroj: vlastní)

Oba dojezdové časy byly kratší, než v původním plánu a to z důvodu, že v plánu se vždy počítá s plným časem pro odjezd jednotky, který činí 2 minuty a také byla zvolena jiná trasa, a to díky místní znalosti VZ. Plán musí vždy disponovat oficiální trasou, která je udržována a přístupná za jakéhokoliv počasí.

Obrázek 13 Nová příjezdová trasa

(zdroj: vlastní)

Postavení techniky HS ROS bylo přizpůsobeno novému místu zásahu. O této události byli předem informováni, protože stále se jedná o TC, se kterým byla jednotka předem seznámena.

Obrázek 14 Oficiální rozestavění techniky na místě zásahu

(zdroj: vlastní)

Po příjezdu druhého vozidla bylo dle rozkazu VZ provedeno protipožární zabezpečení, vymezení nebezpečné zóny a založení základny s vyprošťovacím zařízením, štíty, dekami, VTP a podobně. V tomto čase, se stále posádka z prvního vozu starala o zraněnou osobu uvnitř vozidla.

Obrázek 15 Prvotní úkony dle VZ

(zdroj: vlastní)

Obrázek 16 Ošetřování zraněné osoby

(zdroj: vlastní)

Následovalo rozbití zadního skla a s tím spojené bezpečnostní úkony, jako je zakrytí zraněné osoby za pomoci dek a ochranných štítů.

Obrázek 17 Ochranné štíty

(zdroj: vlastní)

Po rozbití skla započaly vyprošťovací práce za pomoci hydraulických nůžek a hydraulického rozpínáku. Také bylo využito páčidlo, a to dvou velikostí.

Obrázek 18 Použití hydraulického rozpínáku a hydraulických nůžek

(zdroj: vlastní)

Po odstranění zadní části, tedy kufru, došlo k postupnému vyproštění zraněné osoby. K vyproštění osoby z vozidla bylo využito páteřové desky. Před začátkem úkonu, byl vydán rozkaz ze strany VZ, aby si všichni hasiči sundali své pracovní rukavice a měli pouze jednorázové zdravotnické rukavice. Zde přichází čas na první pochybení ze strany cvičících, kdy jeden z cvičících hasičů neuposlechl rozkaz VZ a pokračoval v pracovních rukavicích. Jedná se o chybu ze strany neuposlechnutí rozkazu, nikoli se nedá tento čin klasifikovat jako chybný ze strany vyprošťování, protože cvičící hasič prolézal okýnkem a v jeho místě se nacházelo mnoho střepů. Zmíněná chyba je brána za zanedbatelnou.

Obrázek 19 Příprava páteřové desky

(zdroj: vlastní)

Obrázek 20 Vyprošťování osoby z havarovaného OA

(zdroj: vlastní)

Po vyproštění z vozidla, byla osoba podrobena podrobnější prohlídce a následně byla předána do péče posádky ZZS Jihomoravského kraje. Toto předání proběhlo opět ve štábní formě.

Obrázek 21 Osoba vyproštěná z vozidla

(zdroj: vlastní)

Po předání osoby byly VZ rozděleny další úkony, kdy jednotka začala uklízet svoje vybavení a VZ provedl další průzkum místa zásahu. Během průzkumu začalo auto hořet v motorové části. Jelikož nebyl požár z prvopočátku vidět, mohl se v klidu rozvíjet. Po spatření požáru byl použit přenosný hasicí přístroj práškový, který ale nebyl už v danou chvíli dostatečný. Z důvodu dalšího rozvoje požáru došlo k použití VTP pro zdolání již rozvinutého požáru.

Obrázek 22 Rozvinutí požáru + začátek zdolávání požáru

(zdroj: vlastní)

Po dokončení hasebních prací provádí VZ kontrolu pomocí termokamery a v místech s vysokou teplotou ještě dochází k dohašování a k ochlazování OA.

Závěrem vyhodnocení je, že cvičení proběhlo téměř dle plánu, protože nikdy nelze naplánovat vše do posledního kroku a v rámci přípravy hasičů je i reakce na náhlé a nečekané změny, které se zde zvládly. Dle vyhodnocení došlo k naplnění všech stanovených cílů.

Obrázek 23 Kontrola termokamerou + dohašovací práce + konec cvičení

(zdroj: vlastní)

Checklist

Checklist byl vytvořen na základě taktických postupů plynoucích z Bojového řádu jednotek požární ochrany, a to konkrétně z listu 1/D Dopravní nehoda na pozemních komunikacích obecně a 2/D Vyprošťování u dopravních nehod. (MV-GŘ HZS ČR, 2017)

Tabulka 8 Checklist

ÚKON	ANO	NE
VHODNÉ USTAVENÍ TECHNIKY	✓	
ZAJIŠTĚNÍ MÍSTA ZÁSAHU + JEHO ZVÝRAZNĚNÍ	✓	
PROVEDENÍ PRŮZKUMU	✓	
STABILIZACE OA	✓	
POSKYTNUTÍ PRVNÍ POMOCI	✓	
ODPOJENÍ AKUMULÁTORU		X
ZAJIŠTĚNÍ PROVOZNÍCH KAPALIN		X
PROVEDENÍ PROTIPOŽÁRNÍCH OPATŘENÍ	✓	

ÚKON	ANO	NE
ROZHODNUTÍ O ZPŮSOBU A POSTUPU VYPROŠŤOVÁNÍ	✓	
ODSTRANĚNÍ PŘEKÁŽEK PŘI VYPROŠŤOVÁNÍ	✓	
KOMUNIKACE SE ZRANĚNOU OSOBOU	✓	
ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI OSOB PO DOBU VYPROŠŤOVÁNÍ	✓	
VYTVOŘENÍ BEZPEČNÉHO PROSTORU PRO VYPROŠTĚNÍ OSOB Z OA	✓	
VYTÁHNUTÍ OSOB Z HAVAROVANÉHO VOZIDLA	✓	
PROVEDENÍ KONTROLY PROSTORU	✓	

(zdroj: vlastní)

Za nesplněné body postupu vyšlo odpojení akumulátoru a zajištění provozních kapalin. Odpojení baterie nebylo provedeno, protože tento úkon nebylo možné provést z důvodu pozice OA, které bylo převráceno na střechnu. Provozní kapaliny byly předem z auta odstraněny a proto nebylo možné tento úkon provést.

Komparace plánovaného časového harmonogramu s reálnými výsledky cvičení

Tabulka 9 Komparace časového harmonogramu

Plánovaný čas	Situace	Čas reálného provedení
00:00	Vznik události	00:00:00
00:02	Ohlášení DN na linku 150 pomocí eCall	00:00:30
00:03	Vyhlášení poplachu	00:01:00
00:05	Výjezd HS Rosice	00:02:00
00:12	Příjezd RZA s posádkou 1+1 na místo MU	00:07:30
00:14	Příjezd CAS20 s posádkou 1+3 na místo MU	00:09:00
00:20	Začátek vyprošťovacích prací	00:11:20
00:40	Kontrola zdravotního stavu řidiče	00:22:10
00:50	Druhý průzkum + vznik požáru OA	00:23:50
01:00	Hasební práce	00:26:50
01:15	Likvidační práce + kontrola	00:28:30
01:25	Předání místa zásahu	00:30:30
01:26	Vyhodnocení TC	00:40:00
01:30	Konec TC	00:45:00

(zdroj: vlastní)

Časy reálného provedení TC jsou výrazně kratší, než plánované časy v harmonogramu, což svědčí o dobré práci cvičících a o jejich dobré spolupráci mezi sebou.

9 NÁVRHOVÁ OPATŘENÍ

Návrhová opatření, která plynou z proběhlého TC a z jeho následného vyhodnocení lze rozdělit na dvě části. První část je zaměřena na efektivnost TC a druhá část se zaměřuje na lepší činnost a účinnější provádění úkonů v rámci HS ROS. Některá opatření ale nelze zařadit pouze do jedné kategorie a jejich využití se prolíná mezi oběma směry.

První opatření, vedoucí ke zlepšení efektivnosti jak TC, tak PC, je zapojení herců, neboli rolplayerů. Zapojení rolplayerů může posílit realnost scénářů, a to jak v chování figurantů, tak v chování cvičících osob. Po zapojení rolplayerů, se očekává, že se cvičící třeba neznají a budou brát scénáře více vážně. Také se můžou daní rolplayeri vyškolit a namaskovat profesionály v oboru (například: rolplayer hrající zraněnou osobu, bude proškolen členy Českého Červeného kříže a může mít i falešná poranění). Samotní rolplayeri nemusí být hlavní součástí cvičení a mohou hrát doprovodné role, jako kolemjdoucí nebo volající osoba, aby cvičící získali větší pocit realnosti cvičení.

Dále pak lze během cvičení zapojit tak zvané sekundární události. Ty byly použity již při provedení TC v rámci zpracování bakalářské práce, kdy se jednalo o druhotnou MU a to požár OA. Zapojení sekundárních událostí vyšlo jako pozitivní návrh opatření, který se na proběhlém cvičení osvědčil. Cvičící směna se tak musela připravit na více scénářů a cvičení tím získalo vlastnosti, jenž zvyšují úroveň cvičení.

Již proběhlé cvičení také vyzkoušelo další návrhové opatření v rámci zvyšování efektivnosti cvičení a to nelehké meteorologické podmínky. Plánované cvičení se neplánovaně konalo v jednom z nejteplejších dnů v roce. Cvičení totiž neslouží pouze k natrénování různých scénářů a postupů, ale také by mělo zvyšovat odolnost hasičů na reálné situace. A jak již vyšlo z rozhovoru s VZ: „Těžko na cvičišti, lehký na bojišti“. Proto je tímto návrhem konání cvičení za deštivých dnů, ve tmě a nebo třeba když napadne sníh. Netýká se to pouze sezónních cvičení, jako je třeba výcvik na ledě, ale všech cvičení, které cvičí postupy na MU dějící se po celý rok.

Posledním návrhovým opatřením ze sekce TC je pořizování videozáznamů, které by mohly sloužit k závěrečnému vyhodnocení, neboli debriefingu. Metoda byla opět využita při zpracování bakalářské práce a opět se osvědčila za velmi pozitivní přínos. Celé TC bylo natočeno jak GoPro kamerou z pohledu hasiče, tak byl pořízen i videozáznam z celého místa zásahu. Tyto záznamy se dali využít jak při vyhodnocení cvičení pro účely bakalářské práce, tak i pro cvičící směnu, aby se sami podívali, jak postupovali oni sami nebo jejich kolegové.

K návrhovému opatření videozáznamů se váže jedno opatření, které by se dalo velmi dobře využít v klasickém běhu stanice při reálných zásazích a to je pořízení dronu. Pořízení dronu je tedy prvním návrhem pro opatření ke zlepšení HS ROS. Jednalo by se o malý dron, který dokáže jak live přenos záznamu, tak i ukládat do paměti. Tyto drony by byly pak využívány při MU většího rozsahu, jako informační podpora pro VZ. Dal by se využít právě i na již zmíněné videozáznamy pro TC, jako velká pomoc při vyhodnocení a debriefingu po ukončení cvičení. K tomuto návrhovému opatření se bohužel váže vysoká finanční investice, ale určitě by byl pozitivní krok nákup pár kusů, a to alespoň pro každou centrální stanici v Jihomoravském kraji, které by se mohli využívat i pro jiné stanice. Cenový odhad po konzultaci s odborníkem činí zhruba 10 000 Kč za jeden kus.

Dalším návrhem je zakoupení hydraulické vyprošťovací techniky na pohon pomocí aku baterie, místo zastaralé techniky v prvosledovém voze CAS20, které funguje na pohon pomocí agregátu se spalovacím motorem. Vyprošťovací technika na aku baterii je uvedena rychleji do provozu, je s ní lepší manipulace, není omezena vzdálenost použití a také nehrozí zamotání nebo zaseknutí hadic.

Posledním návrhem opatření je ponechání vozidla RZA, ve verzi osobního automobilu, který přináší velká pozitiva při poskytování první pomoci nejen při DN. Vozidlo RZA je na místě zásahu ve většině případů jako první a při poskytování první pomoci, především za pomoci AED, je tento čas nenahraditelný. Záchrana života je prioritou vždy na prvním místě a proto se jeví ponechání vozidel RZA za rozumné. Také hledisko předurčenosti jednotky na DN v kategorii A hraje významnou roli. Po vzniku DN na dálnici D1, je velmi vysoká pravděpodobnost, že se v místě události utvoří dopravní kolona, která je ve většině případů tvořena nákladními automobily. I z tohoto důvodu je výhodné OA jako RZA, které se záchrannou uličkou dostane na místo události s větším předstihem, než vozidlo CAS20, což opět v případě velmi vážné DN může hrát rozhodující roli. Zachování vozidla RZA ve výjezdu je zcela opodstatněné, neboť několikrát měsíčně dochází na dálnici D1 k dopravním nehodám na hranice hasebního obvodu pro HS ROS, kde rozdíl v době dojezdu mezi RZA a CAS dosahuje v průměru až čtyři minuty, což může mít zásadní dopad na rychlost poskytnutí první pomoci.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala problematikou taktických cvičení jednotek požární ochrany, a to jak z hlediska teoretického rámce, tak i prostřednictvím praktické aplikace na konkrétním příkladu pro hasičskou stanici Rosice. V teoretické části byla představena struktura integrovaného záchranného systému, jeho základní i ostatní složky a souhrn právních předpisů, týkající se dané problematiky. Dále byla v práci podrobně rozebrána problematika Hasičského záchranného sboru České republiky, včetně organizační struktury. Následovalo podrobné zpracování jednotek požární ochrany, včetně jejich dělení, funkce a dalších činností, které s problematikou souvisejí. Významná část teoretické práce byla věnována také samotným cvičením, jejich typologiím, účelům a požadavkům na jejich přípravu a realizaci. Každý druh zmíněného cvičení také obnášel i příklad cvičení z praxe, pro lepší orientaci v tématu a pro ukázkou dalších zajímavostí a zvláštností.

Na základě vyhodnocení statistických dat, a to jak Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje, tak i hasičské stanice Rosice, bylo identifikováno, že nejfrekventovanějším typem zásahů jednotek požární ochrany, jsou dopravní nehody. Tento poznatek významně ovlivnil volbu zaměření praktické části práce. Hasičská stanice Rosice, na kterou se práce zaměřuje, je navíc dlouhodobě určena k zásahům při dopravních nehodách na dálnici D1, čímž se zvolené téma stalo aktuálním, vzhledem ke specifickému zaměření jednotky. Již v přípravné části realizace taktického cvičení, bylo zapojeno několik novinek, navrhovaných v závěrečném opatření, aby plánované cvičení návrhová opatření vyzkoušelo k lepšímu závěrečnému vyhodnocení. Mezi tyto předem zapojené novinky lze uvést zapojení sekundárních jevů, kdy se do tématu cvičení také zapojilo zdolávání následného požáru osobního automobilu. Dále ale pak i videozáznamy, které se společně vyhodnocovali a také posloužili k realizaci bakalářské práce.

Praktická část práce byla orientována na vytvoření a realizaci modelové situace v podobě taktického cvičení zaměřeného na dopravní nehodu s vyproštěním a následným požárem. Součástí bylo podrobné zpracování jednotlivých etap, od návrhu scénáře a stanovení cílů, přes samotné provedení cvičení až po jeho kompletní vyhodnocení. K vyhodnocení byly využity různé výzkumné metody, včetně porovnání plánovaného průběhu se skutečnou realizací, okomentování a vyhodnocení vzniklých odchylek a cíleného rozhovoru s velitelem družstva cvičící směny A, který byl v místě zásahu veden jako velitel zásahu. Výsledky analýzy ukázaly na několik nedostatků, zejména zastaralé vyprošťovací zařízení na prvosledovém voze. Dále se ale také ukázalo, jak je důležité zachování vozidel

RZA ve verzi osobních automobilů. V oblasti zefektivnění taktických cvičení se již zapojené návrhové opatření ukázaly jako úspěšné a pozitivní změny, ke kterým se dále přidal návrh na zapojení roleplayerů nebo pořízení dronů.

Závěrem lze konstatovat, že taktické cvičení je nezbytným nástrojem pro ověřování připravenosti jednotek požární ochrany a i dalších složek integrovaného záchranného systému. Přínosy takových cvičení se neomezují pouze na odbornou přípravu jednotlivců, ale významně přispívají také k celkovému zefektivnění spolupráce, zajištění bezpečnosti zasahujících a v konečném důsledku ke kvalitnějšímu zvládnutí mimořádných událostí. Výsledky této práce mohou sloužit jako inspirace pro zlepšení zvládnutí mimořádných událostí na hasičské stanici Rosice, nebo pro hasičské stanice v celé České republice.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ADAMEC, Vilém; BERGLOWIEC, Petr; ŠENOVSKÝ, Pavel; VÁLEK, Dušan a ADAMEC, Martin, 2019. *Operační střediska v integrovaném záchranném systému*. SPBI Spektrum. Červená řada. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-225-2.

ANTONÍN, Miroslav, 2025. *Řízený rozhovor: Cvičení Povodeň 2024*. Brno.

COPPOLA, Damon P., 2021. *Introduction to international disaster management*. Fourth edition. Amsterdam: Elsevier. ISBN 978-0-12-817368-8.

ČESKO, 1985. *Zákon č. 133/1985 Sb. Zákon České národní rady o požární ochraně*. Online. *Zákony pro lidi*. © 2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>. [cit. 2025-03-04].

ČESKO, 2000. *Zákon č. 239/2000 Sb. Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*. Online. *Zákony pro lidi*. © 2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>. [cit. 2025-03-04].

ČESKO, 2000. *Zákon č. 240/2000 Sb. Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)*. Online. *Zákony pro lidi*. © 2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>. [cit. 2025-03-04].

ČESKO, 2001. *Nářízení vlády č. 172/2001 Sb. Nářízení vlády k provedení zákona o požární ochraně*. Online. *Zákony pro lidi*. © 2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-172>. [cit. 2025-03-04].

ČESKO, 2001. *Vyhláška č. 247/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva vnitra o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany*. Online. *Zákony pro lidi*. © 2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>. [cit. 2025-03-04].

ČESKO, 2015. *Zákon č. 320/2015 Sb. Zákon o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)*. Online. *Zákony pro lidi*. © 2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>. [cit. 2025-03-04].

ČESKO, 2024. *Zákon č. 54/2024 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů*. Online. *Zákony pro lidi*. © 2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2024-54>. [cit. 2025-03-04].

ČESKO, 2001. *Vyhláška č. 328/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*. Online. Zákony pro lidi. © 2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>. [cit. 2025-03-04].

DELLA-GIUSTINA, Daniel, 2014. *Fire safety management handbook*. Third edition. Boca Raton: CRC Press. ISBN 978-1-4822-2122-0.

DVOŘÁK, Karel a HAUGWITZ, Svatopluk, 2021. *Ochrana obyvatelstva prostřednictvím složek integrovaného záchranného systému a krizového řízení*. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex Publishing. ISBN 978-80-87451-81-6.

FILIP, Tomáš, 2025. *Řízený rozhovor: Cvičení Živelní pohroma 2025*. Blansko.

GŘ HZS ČR, © 2025. *Generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR*. Online. Hasičský záchranný sbor České republiky. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/generalni-reditel-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>. [cit. 2025-02-25].

GŘ HZS ČR, © 2025. *Jednotky PO*. Online. HZS hlavního města Prahy. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/menu-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-po.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>. [cit. 2025-02-25].

GŘ HZS ČR, © 2025. *Operační a informační středisko*. Online. HZS Jihomoravského kraje. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/usek-izs-a-operacniho-rizeni-oddeleni-kopis-operacni-a-informacni-stredisko.aspx>. [cit. 2025-02-25].

GŘ HZS ČR, © 2025. *Organizace*. Online. Záchranný útvar HZS ČR. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/organizace-organizace.aspx>. [cit. 2025-02-25].

GŘ HZS ČR, © 2025. *Technika a prostředky Záchranného útvaru HZS ČR*. Online. Záchranný útvar HZS ČR. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/technika-a-prostredky-zachranneho-utvaru-hzs-cr-847147.aspx>. [cit. 2025-02-25].

GŘ HZS ČR, © 2025. *Základní informace*. Online. Hasičský útvar ochrany Pražského hradu. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/hasicsky-utvar-ochrany-prazskeho-hradu-menu-o-nas-zakladni-informace.aspx>. [cit. 2025-03-04].

GŘ HZS ČR, © 2025. *Základní informace*. Online. SOŠ PO A VOŠ PO - HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/o-nas-zakladni-informace-zakladni-informace.aspx>. [cit. 2025-02-25].

GŘ HZS ČR, © 2025. *Základní poslání*. Online. Technický ústav požární ochrany HZS ČR. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/zakladni-poslani.aspx>. [cit. 2025-03-04].

HADDOW, George D.; BULLOCK, Jane A. a COPPOLA, Danom P., 2021. *Introduction to emergency management*. Seventh edition. Amsterdam: Elsevier Butterworth-Heinemann. ISBN 978-0-12-817139-4.

HANUŠKA, Zdeněk, 2008. *Organizace jednotek požární ochrany*. 2., aktualiz. vyd. SPBI Spektrum. Červená řada. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-035-7.

HANUŠKA, Zdeněk; ADAMEC, Vilém; ŠENOVSKÝ, Michail a BREJZOVÁ, Iva, 2022. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vydání. SPBI Spektrum. Červená řada. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-262-7.

HZS JIHOMORAVSKÉHO KRAJE, 2014. 133. *Pokyn ředitele HZS Jihomoravského kraje, kterým se stanoví postup pro přípravu, provedení a vyhodnocení prověřovacích a taktických cvičení, připravovaných a konaných na území Jihomoravského kraje*. Online. In: SBÍRKA Interních aktů řízení ředitele Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/system/files/files/download/siar-c-133-priprava-provadeni-takticky-proverovaci-cviceni.pdf>. [cit. 2025-03-04].

HZS JIHOMORAVSKÉHO KRAJE, 2025. Příloha č. 3 k pokynu KŘ HZS JHM č. 5/2022: PLOŠNÉ POKRYTÍ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE JEDNOTKAMI POŽÁRNÍ OCHRANY. Brno.

INSTITUT OCHRANY OBYVATELSTVA, © 2025. *Současnost*. Online. Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/historie-a-soucasnost-institutu-ochrany-obyvatelstva.aspx>. [cit. 2025-03-04].

INSTITUT OCHRANY OBYVATELSTVA, 2023. *CBRN experti a instruktoři Institutu ochrany obyvatelstva dohlíželi nad výcvikem ochrany před chemickými látkami „CHEMEX Afrika“ v Alžírsku*. Online. Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/cbrn-experti-a-instruktori-institutu-ochrany-obyvatelstva-dohlizeli-nad-vycvikem-ochrany-pred-chemickymi-latkami-chemex-afrika-v-alzirsku.aspx>. [cit. 2025-04-01].

KOPECKÁ, Iveta, 2024. *Cvičení s názvem „STREET VIOLENCE 2024“*. Online. Policie České republiky. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/cviceni-s-nazvem-street-violence-2024.aspx>. [cit. 2025-04-01].

KRIZOVÉ ZÁKONY, 2021. *Krizové zákony: krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území; Hasičský záchranný sbor; Požární ochrana: zákony, nařízení vlády, vyhlášky: redakční uzávěrka 20.12.2021. ÚZ: úplné znění*. Ostrava: Sagit, 2021. ISBN 978-80-7488-497-9.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2025. *Vedení ministerstva*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/vedeni-ministerstva-260932.aspx>. [cit. 2025-02-25].

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2016. *TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍK POJMŮ Z OBLASTI KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ, OCHRANY OBYVATELSTVA, ENVIRONMENTÁLNÍ BEZPEČNOSTI A PLÁNOVÁNÍ OBRANY STÁTU*. Online. Dostupné z: https://mv.gov.cz/soubor/terminologicky-slovník-mv-verze-ke-stazeni.aspx?utm_source=chatgpt.com. [cit. 2025-03-05].

MV-GŘ HZS ČR, 2009. *7 POKYN: pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky ze dne 3. února 2009, kterým se stanoví postup pro přípravu a provedení prověřovacích a taktických cvičení*. Dostupné také z: <https://hzscr.gov.cz/soubor/pokyn-7-2009-z-3-2-1-pdf.aspx>. [cit. 2025-02-25].

MV-GŘ HZS ČR, 2017. *16 POKYN: pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky ze dne 17. března 2017, kterým se stanoví opěrné body Hasičského záchranného sboru České republiky a typy předurčenosti jednotek požární ochrany pro záchranné práce*. Dostupné také z: <https://hzscr.gov.cz/soubor/siar-ca-16-2017-pokyn-16-z-17-3-5751495-pdf.aspx>. [cit. 2025-02-25].

MV-GŘ HZS ČR, 2017. *Bojový řád jednotek požární ochrany II*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-197-2.

MV-GŘ HZS ČR, 2019. *Cvičební řád jednotek požární ochrany II*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-229-0.

MV-GŘ HZS ČR, 2020. *Modul - G: integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Ministerstvo vnitra. ISBN 978-80-7616-071-2.

MV-GŘ HZS ČR, 2021. *Řád výkonu služby v jednotkách požární ochrany*. 2. aktualizované vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-253-5.

NATO, © 2023. *NATO exercises*. Online. NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_49285.htm. [cit. 2025-03-05].

POKORNÝ, Jiří; JEMELKOVÁ, Simona a ADAMEC, Vilém, 2023. *Krizové řízení organizací*. SPBI Spektrum. Červená řada. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-268-9.

SADÍLEK, Zdeněk; PÁLKOVÁ, Barbora a KALAMÁR, Štěpán, 2019. *Krizové řízení a integrovaný záchranný systém*. Educopress. Praha: Vysoká škola finanční a správní. ISBN 978-80-7408-192-7.

SERVISNÍ A OPRAVÁRENSKÉ ZAŘÍZENÍ HZS ČR, © 2025. *Servisní a opravárenské zařízení HZS ČR*. Online. Servisní a opravárenské zařízení Hasičský záchranný sbor ČR. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/servisni-a-opravarenske-zarizeni-hzs-cr.aspx>. [cit. 2025-03-04].

SETNIČKA, Michal, 2019. *PREPAREDNESS OF FIRE AND RESCUE SERVICE OF THE CZECH REPUBLIC FOR CBRN THREATS*. Online. THE SCIENCE FOR POPULATION PROTECTION. Dostupné z: <http://www.populationprotection.eu/prilohy/casopis/41/349.pdf>. [cit. 2025-02-25].

SH ČMS, © 2014. *10.2 Plán provedení cvičení*. Online. Vzdělávání členů SH ČMS. Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=72&head=183&subhead=519>. [cit. 2025-03-03].

SKALSKÁ, Květoslava; HANUŠKA, Zdeněk a DUBSKÝ, Milan, 2010. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86640-36-5.

SÝKORA, Vlastimil, 2015. *Prostředky pro ochranu povrchu těla*. Praha: Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86466-86-6.

ŠÍŇ, Robin, 2017. *Medicína katastrof*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-295-4.

ŠKOLNÍ A VÝCVIKOVÉ ZAŘÍZENÍ HZS ČR, © 2025. *Kdo jsme a co děláme*. Online. Školní a výcvikové zařízení HZS ČR. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/kdy-svz-vzniklo.aspx>. [cit. 2025-03-04].

THE GENERAL DIRECTORATE OF FIRE RESCUE SERVICE OF CR, © 2025. *The Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre (EADRCC)*. Online. FIRE RESCUE SERVICE OF THE CZECH REPUBLIC. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/hasicien/article/the-north-atlantic-treaty-organisation-nato.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>. [cit. 2025-03-05].

TRIVIS, 2018. Úplné znění zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii: úplné znění zákona č.250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ; úplné znění zákona č.251/2016 Sb. o některých přestupcích. Vydání: čtrnácté. Kapesní zákony. Praha: Armex publishing. ISBN 978-80-87451-58-8.

TRIVIS, 2020. Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky: Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Vydání šestnácté. Kapesní zákony. Praha: ARMEX PUBLISHING. ISBN 978-80-87451-70-0.

URBANCOVÁ, Jana, 2025. *Záchranný útvar cvičil ve Zbirohu stavbu týlového zázemí pro uprchlíky z Blízkého východu*. Online. Požáry.cz. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/287464-zachranny-utvar-cvicil-ve-zbirohu-stavbu-tyloveho-zazemi-pro-uprchliky-z-blizkeho-vychodu/>. [cit. 2025-04-01].

USAR, © 2025. *Odřad USAR*. Online. Urban Search and Rescue. Vyhledávací a záchranný odřad do obydlených oblastí. Dostupné z: <https://www.usar.cz/odrad-usar/>. [cit. 2025-02-25].

VILÁŠEK, Josef; FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David, 2023. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Druhé, upravené vydání. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-5092-0.

HZS JIHOMORAVSKÉHO KRAJE, © 2025. *Statistické ročenky*. Online. HZS Jihomoravského kraje. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/statisticke-rocenky-rocenky.aspx>. [cit. 2025-04-15].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Organizační struktura	18
Obrázek 2 Štáb velitele zásahu	29
Obrázek 3 Záchrana osob.....	30
Obrázek 4 HZÚ Zbiroh	31
Obrázek 5 Živelní pohroma 2025	33
Obrázek 6 Živelní pohroma 2025	33
Obrázek 7 Street violence 2024	34
Obrázek 8 CHEMEX Afrika 2023	35
Obrázek 9 Graf statistických údajů.....	43
Obrázek 10 Oficiální trasa areálem.....	46
Obrázek 11 Oficiální místo DN	47
Obrázek 12 Figurant jako zraněná osoba.....	47
Obrázek 13 Nová příjezdová trasa.....	48
Obrázek 14 Oficiální rozestavení techniky na místě zásahu.....	49
Obrázek 15 Prvotní úkony dle VZ	49
Obrázek 16 Ošetřování zraněné osoby.....	50
Obrázek 17 Ochranné štíty.....	50
Obrázek 18 Použití hydraulického rozpínáku a hydraulických nůžek.....	51
Obrázek 19 Příprava páteřové desky	51
Obrázek 20 Vyprošťování osoby z havarovaného OA	52
Obrázek 21 Osoba vyproštěná z vozidla.....	52
Obrázek 22 Rozvinutí požáru + začátek zdolávání požáru.....	53
Obrázek 23 Kontrola termokamerou + dohašovací práce + konec cvičení	54

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Rozdělení JPO	22
Tabulka 2 Předurčenost k záchranným pracím při silničních DN	23
Tabulka 3 Předurčenost k zásahu na NL	24
Tabulka 4 HS HZS JHM	38
Tabulka 5 Požární technika	41
Tabulka 6 Statistické údaje	43
Tabulka 7 Dojezdové časy	48
Tabulka 8 Checklist.....	54
Tabulka 9 Komparace časového harmonogramu	55

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
CAS	Cisternová automobilová stříkačka
DN	Dopravní nehoda
GŘ HZS ČR	Generální ředitelství hasičského záchranného sboru
HS ROS	Hasičská stanice Rosice
HS	Hasičská stanice
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky ⁰
HZS JHM	Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje
HZS KRAJE	Hasičský záchranný sbor kraje
HZÚ	Hasičský záchranný útvar
CHS	Centrální hasičská stanice
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotka požární ochrany
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
MU	Mimořádná událost
NL	Nebezpečná látka
OA	Osobní automobil
PC	Prověřovací cvičení
PČR	Policie České republiky
RZA	Rychlý záchranný automobil
SOŠ PO	Střední odborná škola požární ochrany
ŠTÁB	Štáb velitele zásahu
TC	Taktické cvičení
ÚO	Územní odbor

USAR	Urban Search and Rescue team
VOŠ PO	Vyšší odborná škola požární ochrany
VTP	Vysokotlaký proud
VZ	Velitel zásahu
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Řízený rozhovor s velitelem zásahu

Příloha P II: Plán taktického cvičení

PŘÍLOHA P I: ŘÍZENÝ ROZHOVOR S VELITELEM ZÁSAHU

1. *JAK HODNOTÍŠ CELKOVOU PŘÍPRAVU TAKTICKÉHO CVIČENÍ. BYLY VŠECHNY INFORMACE JASNÉ NEBO CHYBĚLO NĚJAKÉ UPŘESNĚNÍ, POPŘÍPADĚ JAKÉ?*

Vše probíhalo v pořádku. Bez problému.

2. *JAK HODNOTÍŠ KOMUNIKACI PŘI PŘÍPRAVĚ A ORGANIZACI TAKTICKÉHO CVIČENÍ?*

Velice pozitivně. Komunikaci při přípravě hodnotím velice kladně.

3. *BYLI VŠICHNI ZÚČASTNĚNÍ PŘEDEM SEZNÁMENI SE SCÉNÁŘEM TAKTICKÉHO CVIČENÍ?*

Ano, se všemi zúčastněnými jsem cvičení probral a se všemi skutečností seznámil.

4. *JAKÝ BYL TVŮJ ÚKOL Z POZICE VELITELE ZÁSAHU NA MÍSTĚ DOPRAVNÍ NEHODY?*

Na základě provedeného průzkumu rozdat rozkazy a úkoly, které vedou k co nejrychlejšímu a nejefektivnějšímu vyproštění zraněné osoby z havarovaného vozidla.

5. *MŮŽEŠ VE ZKRATCE POPSAT JEDNOTLIVÉ ÚSEKY ZÁSAHU?*

V první fázi se jednalo pouze o dopravní nehodu s vyproštěním osoby z havarovaného vozidla, kdy se nám podařilo řidiče vyprostit v poměrně slušném čase. Jako méně povedenou činnost můžu zmínit druhou fázi zásahu, kdy po vyproštění, havarované vozidlo začalo hořet. Bohužel požární zásah s přenosným hasicím přístrojem nebylo z naší strany natolik účinné a proto bylo nutné zásah provést za pomoci vysokotlakého proudu tudíž se hasební práce prodloužily. Ale i přesto byla situace zvládnuta bez komplikací.

6. *BYLY VŠECHNY ÚKONY PROVEDENY DLE STANDARTNÍCH POSTUPŮ?*

Ano, veškeré úkony, které bylo možné provést, byly standartní.

7. *JAK VNÍMÁŠ ČASOVÉ HLEDISKO PROVEDENÍ ZÁSAHU?*

Z časového hlediska zásah vnímám pozitivně, když se ale zaměřím na druhou část zásahu, kdy vozidlo na střeše začalo hořet, určitě by se zásah časově zkrátil kdyby se začínající požár podařilo uhasit za pomoci přenosného hasicího přístroje. Požár zkomplikovalo právě to, že

se vozidlo nachází na střeše a naše jednotka měla špatný přístup do motorové části kde bychom mohli například odpojit autobaterií.

8. *DOŠLO BĚHEM TAKTICKÉHO CVIČENÍ K NEPLÁNOVANÝM ČINNOSTEM A BYLA TAK NUTNÁ IMPROVIZACE ZE STRAN CVIČÍCÍCH?*

Kromě změny místa zásahu a s tím spojené postavení techniky nedošlo k větším neplánovaným činnostem a vše probíhalo dle zpracovaného taktického cvičení.

9. *MYSLÍŠ SI, ŽE DOŠLO K NAPLNĚNÍ VŠECH STANOVENÝCH CÍLŮ A V PŘÍPADĚ, ŽE NE, KTERÉ CÍLE NEBYLY SPLNĚNY?*

Došlo k naplnění všech stanovených cílů.

10. *JAKÉ JSOU TVOJE HLAVNÍ POZNATKY Z PROBĚHLÉHO CVIČENÍ?*

Cvičení proběhlo dle plánu.

11. *JAK HODNOTÍŠ SVŮJ VÝKON A VÝKON OSTATNÍCH HASIČŮ?*

Během cvičení nedošlo k újmě na zdraví a vše probíhalo dle plánu cvičení bez komplikací.

12. *JAKÉ MÁŠ NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ ČINNOSTI PŘI ZÁCHRANÝCH A LIKVIDAČNÍCH PRACÍCH PŘI DN PRO HS ROS?*

Zachování vozidla RZA s posádkou na HS ROS z důvodu rychlého dojezdu na místo zásahu. Rychlé poskytnutí první pomoci zraněným před příjezdem ZZS. Možnost využití a nasazení tohoto vozidla u zásahu přináší mnoho výhod a úspory času. Pokud na místě máme k dispozici vozidlo RZA, primárně využíváme technické prostředky právě z tohoto vozidla hlavně z důvodu hydraulického vyprošťovacího zařízení na aku pohon. Prvosledový vůz je vybaven zastaralým vybavením. Pohon hydraulického vyprošťovacího zařízení zajišťuje agregát se spalovacím motorem, což přináší některé negativa jako například hlučnost, špatná manipulace hydraulickými hadicemi.

13. *JAKÉ MÁŠ NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ PROVÁDĚNÍ TAKTICKÝCH CVIČENÍ, ABY BYLY VÍCE EFEKTIVNÍ?*

Čím reálnější modelová situace, tím větší přínos to pro cvičící má.

14. *JAKÝ MÁŠ NÁZOR NA ZAPOJENÍ ROLEPLAYERŮ DO TC?*

Určitě to vnímám pozitivně, je důležité mít zpětnou vazbu i od nezávislých cvičících.

15. JAKÝ MÁŠ NÁZOR NA ZAPOJENÍ JSDH DO TC, ABY BYLY MÍRNĚ NARUŠENY VAŠE ZAJETÉ KOLEJE?

Pokud by se jednalo o typ události kde KOPIS vysílá JSDH, určitě by byly zakomponovány i do cvičení. Za mě je určitě důležité tyto jednotky do cvičení zapojovat.

16. JAK BY SI OHODNOTIL ZAPOJENÍ SEKUNDÁRNÍCH PROBLÉMU, JAKO BYL VE VAŠEM PŘÍPADĚ NÁSLEDNÝ POŽÁR OA?

Likvidaci požáru hodnotím kladně.

17. JAKÝ MÁŠ NÁZOR NA PLÁNOVÁNÍ TC VE TMĚ, VE SNĚHU NEBO ZA NEPŘÍZNIVÉHO POČASÍ, ABY BYLY TĚŽŠÍ PODMÍNKY PRO CVIČÍCÍ OSOBY?

Těžko na cvičišti, lehký na bojišti. Ano, ztížené podmínky během cvičení mají určitě pozitivní vliv na zvládnutí budoucích reálných zásahů.

18. BYLO BY PODLE TEBE EFEKTIVNÍ, KDYBY VZNIKL ZE CVIČENÍ VIDEOZÁZNAM, KTERÝ BY SE SPOLEČNĚ VYHODNOTIL SE VŠEMI ZÚČASTNĚNÝMI OSOBAMI?

Ano, občas tuto metodu využíváme ať už k odborné přípravě či debriefingu po zásahu.

19. BYLO BY PODLE TEBE EFEKTIVNÍ, KDYBY BYL VYTVOŘENÝ DOTAZNÍK PRO CVIČÍCÍ OSOBY, KTERÉ BY TAK MĚLY MOŽNOST SE KE CVIČENÍ VYJÁDŘIT?

U tohoto typu cvičení a druhu události bych to nepovažoval jako stěžejní.

20. BYLO BY PODLE TEBE EFEKTIVNÍ, KDYBY SE CVIČÍCÍ HASIČI BĚHEM CVIČENÍ MĚNILI VE SVÝCH ROLÍCH (PŘÍKLAD: TY JAKO VZ BY SI PO PÁR MINUTÁCH PŘEDAL VELENÍ OSOBĚ, KTERÁ PROVÁDĚLA VYPROŠŤOVÁNÍ A SÁM BY SI PŘEBRAL ROLI ZDRAVOTNÍKA?

V případě tohoto cvičení ne, každopádně u zásahu je to zcela běžné pokud namísto dorazí velitel, který má právo přednostního velení a chce toto právo využít.

21. MÁŠ JEŠTĚ NĚJAKÉ DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE, KTERÉ BY SI CHTĚL SDĚLIT NEBO ZDŮRAZNIT?

Bylo mi potěšením spolupracovat a být součástí tohoto cvičení.

PŘÍLOHA P II: PLÁN TAKTICKÉHO CVIČENÍ

Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje
Územní odbor: Brno-venkov
Hasičská stanice: Rosice
Směna: „A“

Plán taktického cvičení
Dopravní nehoda 10A s vyproštěním
zraněné osoby a s následným
požárem OA

V Říčanech, dne: 1. 8. 2024

Podpis zpracovatele:

Nela Černá

Podpis velitele družstva:

nrap. Daniel Mála
(směna A)

Podpis velitele stanice:

npor. Ing. Petr Adamčík, MBA
velitel HS Rosice

Obsah:

1. Druh taktického cvičení
2. Cíl cvičení
3. Téma cvičení
4. Místo provedení cvičení
5. Námět cvičení
6. Termín a způsob provedení cvičení
7. Materiálně technické zabezpečení cvičení
8. Meteorologická situace v době cvičení
9. Výpis z aktuálního požárně poplachového plánu JHM
10. Orientační výpočet sil a prostředků
11. Tabulka činností
12. Mapa, orientace v místě cvičení, orientační rozmístění sil a prostředků, grafický plán spojení

1. Druh taktického cvičení

1. Jednotek HZS JHM – ÚO Brno-venkov

2. Cíl cvičení

1. Prohloubení schopností velitele jednotky HS Rosice k řízení sil a prostředků PO.
2. Prohloubení schopností velitele zásahu při koordinaci záchranných a likvidačních prací.
3. Seznámení cvičící směny „A“ s problematikou a postupy při řešení MU v místě zásahu.
4. Zdokonalení postupu při provádění vyprošťovacích prací.
5. Praktický výcvik vyproštění zraněné osoby, s následným zdoláním požáru.
6. Procvičení manipulace se zraněnou osobou, která je zaklíněná v OA a následně potřebuje předlékařskou první pomoc.

3. Téma cvičení

Dopravní nehoda osobního automobilu, s vyproštěním jedné zraněné osoby a následným zdoláním požáru.

4. Místo provedení cvičení

Veverské Knínice – u firmy Vyvrak
Souřadnice: 49.2289093N; 16.4078387E

5. Námět cvičení

Oznámení DN 1 OA, bez známek požáru, 1 zraněná osoba uvnitř vozidla. OA v poloze na střeše, bez možnosti odpojení baterie. Uvnitř 1 osoba, pravděpodobně řidič vozidla, který má podezření na poranění krční páteře, zranění hlavy a zaklíněnou pravou dolní končetinu. JPO Rosice provádí po příjezdu prvního vozu prvotní průzkum místa MU, začínají vyprošťovací práce za použití hydraulických vyprošťovacích zařízení, zabezpečení místa zásahu, poskytnutí předlékařské pomoci zraněné osobě a předání zraněné osoby ZZS JMK (štábně). Následuje další průzkum okolí s prohlídkou OA, zda neuniká provozní tekutina. Při průzkumu dochází k zahoření v motorové části auta. JPO Rosice nasadí vysokotlaký proud ke zdolání požáru. Po ukončení záchranných a likvidačních prací je místo předáno PČR k dalšímu prošetření (štábně).

6. Termín a způsob provedení cvičení

Dne 13.08. 2024 v 16:30 hod.

Prakticky s použitím hasebních látek, vyprošťovací techniky, zdravotnického materiálu a dalších pomůcek.

7. Materiálně technické zabezpečení cvičení

Požární technika	RZA-L2Z CAS20/4000/240-S2T
Věcné prostředky PO	VIZ. OBR.

HYDRAULICKÉ NŮŽKY

ROZPĚRNÝ VÁLEC

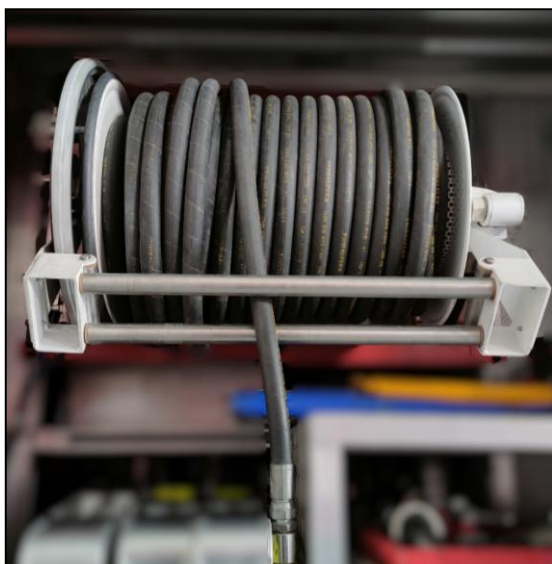
HYDRAULICKÝ ROZPÍNÁK

OCHRANNÉ ŠTÍTY

PHP PRÁŠKOVÝ

VYSOKOTLAKÝ PROUD

VÝSTRAŽNÝ KUŽEL

OBSAH SEKCE NA KRVÁCENÍ

ZÁCHRANÁŘSKÝ BATOH

PÁTEŘOVÁ DESKA

OBSAH ZÁCHRANÁŘSKÉHO BATOHU

Prostředky osobní ochrany

VIZ OBR.

MASKA

DÝCHACÍ PŘÍSTROJ

PŘILBA PRO HASIČE + PŘILBA PRO TECHNICKÝ ZÁSAH

ZÁSAHOVÝ ODĚV I. (TŘÍVRSTVÝ)

8. Meteorologická situace v době cvičení

Dle aktuální situace.

9. Výpis z aktuálního požárně poplachového plánu JHM

	I. stupeň	Kat.	II. stupeň	Kat.	III. stupeň	Kat.
Vever- ské Knínice	HS Rosice	I	JSDHo Domašov	III/1	JSDHo Zbýšov (BI)	III/2
	JSDHo Říčany	III/1	JSDHo Veverská Bítýška	III/1	JSDHo Sentice	III/1
	JSDHo Zastávka	II/1	HS Brno Přehrada	I	JSDHo Střelice (BI)	III/1
	JSDHo Rosice	III/1	HS Brno Starý Lískovec	I	CHS Brno Lidická	I
			HS Tišnov	I	JSDHo Zbraslav	III/1
			HS Ivančice	I		

10. Orientační výpočet sil a prostředků

Výpočet dojezdových časů aut:

$$t_{DO} = t_v + t_j \text{ (min)}$$

t_{DO} – doba dostavení JPO k požáru (min)

t_v – doba výjezdu JPO k požáru (min)

t_j – doba jízdy k požáru (min)

v_j – průměrná rychlost: 45 km/hod (CAS); 60 km/hod (RZA)

$$t_j = \frac{60^1 \cdot L}{v_j} = x \text{ min}$$

$$t_{DO} = t_v + t_j = x \text{ min}$$

Tabulka dojezdových časů JPO

Auto	Vzdálenost (L) v [km]	Doba výjezdu (t_v) v [min]	Doba jízdy (t_j) v [min]	Doba dostavení JPO k požáru (t_{DO}) v [min]
RZA-L2Z	6,6	2	6,6	8,6
CAS20/4000/240-S2T	6,6	2	8,8	10,8

Rozdíl mezi dojezdem prvním a posledním autem:

$$t_R = t_{DO}^{PO} - t_{DO}^{PR} = 10,8 - 8,6 = \mathbf{2,2 \text{ min}}$$

¹ 60 násobíme pro výpočet v minutách

Výpočet doby volného rozvoje požáru:

t_{ZP} – doba zpozorování (min)

t_{OH} – doba ohlášení (min)

t_{DO}^{PR} – dojezd první jednotky (min)

t_{BR}^{PR} – doba bojového rozvinutí první jednotky, dle tabulky činností (min)

$$t_{VR} = t_{ZP} + t_{OH} + t_{DO}^{PR} + t_{BR}^{PR} = 1+1+1+1 = \mathbf{4 \text{ min}}$$

Výpočet ochranné doby vzduchového dýchacího přístroje T_o :

P_l – počáteční tlak v láhvi (MPa)

V_l – obsah tlakové láhve (l)

M_v – minutová ventilace člověka – spotřeba vzduchu (l . min⁻¹)

$$T_o = 10 \cdot \frac{P_l \cdot V_l}{M_v} = (300 \cdot 6,9) / 60 = 34,5 = \mathbf{35 \text{ min}}$$

Tabulka nasazení útočných proudů a jejich spotřeba:

Číslo proudu	Číslo JPO	Místo nasazení	Činnost	Hasivo	Druh proudu	Průtok l/min]	Počet potřebných CAS
1	623012	OA	hašení	voda	VTP	250	1

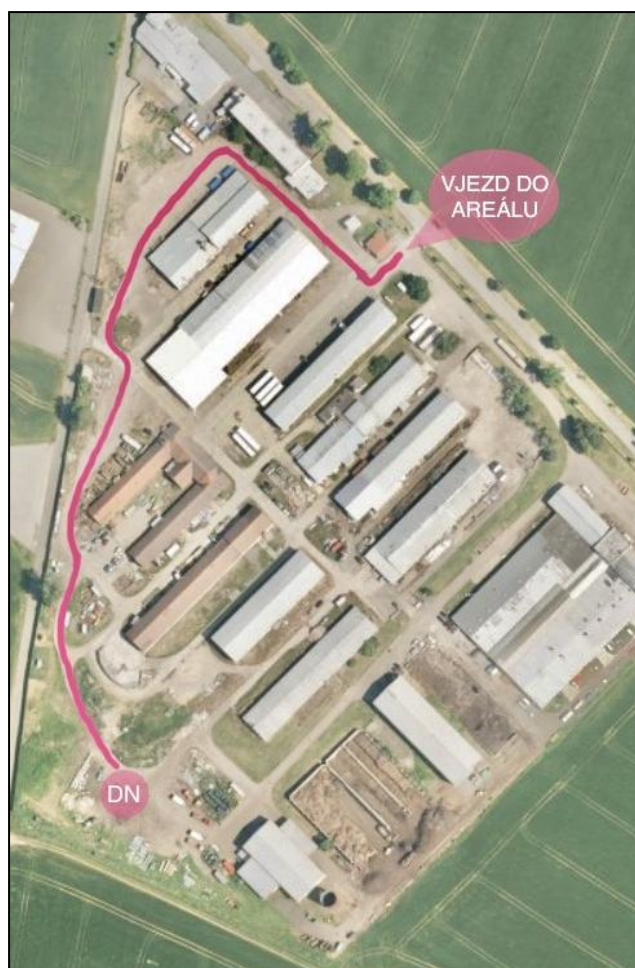
11. Tabulka činností

Čas	Situace	Předpokládaná činnost
00:00	Vznik události	Nepozorný řidič dostane smyk a převrátí OA na střechu, kde zůstává zaklíněný a zraněný.
00:02	Ohlášení DN na linku 150 pomocí eCall	Zraněný řidič pošle oznámení na linku 150 přes tlačítko eCall, kterým je vozidlo vybaveno. (Štábně)
00:03	Vyhlášení poplachu	Vyhlášení poplachu na HS Rosice. (Štábně)
00:05	Výjezd HS Rosice	Na místo DN vyjíždí RZA a CAS20. Jednotka se po cestě připravuje na záchranné a likvidační práce, seznamuje se s děním na místě MU, připravuje se na předlékařskou pomoc řidiči.

00:12	Příjezd RZA s posádkou 1+1 na místo MU	Prvotním průzkumem je zjištěno, že se jedná o DN 1 OA, které se převrátilo na střechu, pravděpodobně smykem. Uvnitř vozidla se nachází jedna zraněná osoba na místě řidiče. Průzkumem se zjišťuje zranění na hlavě, podezření na poranění krční páteře a zaklínění pravé dolní končetiny. Řidič vozidla není schopen pohybu a z vozidla ho nelze vytáhnout.
00:14	Příjezd CAS20 s posádkou 1+3 na místo MU	Členové posádky z druhého vozidla začínají chystat vyprošťovací zařízení, zajišťují místo nehody pro bezpečné provedení všech záchranných úkonů. Mezitím posádka RZA poskytuje zraněnému řidiči předlékařskou pomoc. Probíhá kontrola zdravotního stavu řidiče a jeho celkové vyšetření. Následuje fixace krční páteře za pomoci krčního límce a ošetření tržné rány na hlavě.
00:20	Začátek vyprošťovacích prací	Jednotka dochystala vše potřebné k vyprošťování a začíná s vyprošťovacími pracemi.
00:40	Kontrola zdravotního stavu řidiče	Po vytáhnutí zraněné osoby se dále provádí kontrola zdravotního stavu osoby a s ní i předlékařská první pomoc. Zraněná osoba je dále předána do péče ZZS JMK (štábně).
00:50	Druhý průzkum + vznik požáru OA	VZ rozhodne o druhotném průzkumu OA a jeho okolí, zda nedochází k úniku pohonných hmot nebo jiných kapalin uvnitř vozidla. Při druhotném průzkumu vzniká požár OA v motorové části vozu, který nebyl vidět z důvodu převrácení vozidla.
01:00	Hasební práce	Na rozkaz VZ byl proveden pokus o uhašení OA za pomoci PHP s obsahem prášku, ale obsah PHP je nedostatečný a dochází k rozhoření vozidla. VZ rozhodne o nasazení VTP, kdy dochází k úplnému uhašení vozidla.
01:15	Likvidační práce + kontrola	Následují likvidační práce na místě zásahu a jednotka si uklízí věcné prostředky do zásahových vozů. VZ provádí kontrolu vozidla za pomoci termokamery
01:25	Předání místa zásahu	Předání místa PČR (štábně) k dalšímu vyšetřování

01:26	Vyhodnocení TC	Vyhodnocení taktického cvičení za účasti velitele HS Rosice npor. Ing. Petra Adamčíka, MBA. + Nely Černé
01:30	Konec TC	Odjezd jednotky na stanici

12. Mapa, orientace v místě cvičení, orientační rozmístění sil a prostředků, grafický plán spojení

PŘÍJEZDOVÁ CESTA NA MÍSTO DN

PŘÍJEZD AREÁLEM

